МОНГОЛ УЛС
ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН 2025 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Төлөвлөгөө тайланг хянасан: ***Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч***

Аймгийн Засаг дарга .... /Н.ЭНХБАТ/

(албан тушаал) *(гарын үсэг)*

2025.06.16 (огноо)

Тэмдэг..........................

Төлөвлөгөө тайлагнасан: ***Төсвийн Шууд захирагч***

Эрүүл мэндийн газрын дарга .... /Ц.Жавзандулам/

(албан тушаал) *(гарын үсэг)*

2025.06.16 (огноо)

Тэмдэг ....

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН 2025 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин	Гүйцэтгэлийн хувь
Стратегийн зорилго-1: Хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах, аливаа өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх, өвчнийг эрт илрүүлэх, эрүүл зөв дадал хэвшилтэй, идэвхтэй амьдралын хэв маягийг хэвшүүлэх замаар дундаж наслалтыг нэмэгдүүлэхэд оршино.							
1.1	**Зорилт 1.1. Халдварт өвчний тархалт, сэргийлэлт бэлэн байдлыг хангах, хариу арга хэмжээг авах, дархлаажуулалтын арга хэмжээг хүртээмжтэй болгож, халдварт өвчний тархалтыг бууруулна.**						
	Арга хэмжээ 1.1.1 Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах, хуулийг сурталчлан таниулах үйл ажиллагааг өргөнөөр зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Сургалтын тоо Хамрагдсан хүний тоо	-	10 500	Хүн амын дундаж наслалтыг уртасгах, эрүүл мэндийг дэмжих, эрүүл мэндийн боловсрол мэдлэг, хандлага, дадлыг төлөвшүүлэх чиглэлээр олон талт арга хэмжээг Өмнөговь аймгийн хэмжээнд зохион байгуулан ажиллаж байна. Нийгмийн эрүүл мэндийн чиглэлээр хэрэгжүүлж буй бодлогын баримт бичгийн хүрээнд хүн амд нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, эрүүл зан үйл төлөвшүүлэх, өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх чиглэлээр аймгийн 2025 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд 7 төрлийн төсөл арга хэмжээг тусган шаардлагатай 1.0 тэрбум гаруй төгрөгийг орон нутгийн төсөвт тусган хэрэгжүүлэн ажилласан. Тухайлбал Хавдрын эсрэг арга хэмжээ, Сүү тараг, Эрүүл элэг, Эрүүл-шүд, Эх хүүхдийн эрүүл мэнд дэмжих зэрэг орон нутгийн бодлого хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлж	90

						байна. Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах, хуулийг сурталчлан таниулах ажлын хүрээнд Гурвантэс, Ноён, Сэврэй, Ханбогд сумдад сургалт нөлөөллийн цогц арга хэмжээг зохион байгуулан 996 иргэн, төрийн албан хаагчдад мэдээ, мэдээллээр хүргэн ажилласан. Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын нийгмийн эрүүл мэндийн ажилтнуудыг чадавхжуулах сургалтыг Монголын нийгмийн эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн нийгэмлэгтэй хамтран зохион байгуулж, 20 байгууллагын 27 эмч, мэргэжилтнийг чадавхжуулж, гэрчилгээ олгосон. 2025 оны Нийгмийн эрүүл мэндийн чиглэлээр 3 удаагийн судалгаа хийгдэхээр төлөвлөгдөж судалгааны арга зүйг боловсруулж байна. Зохион байгуулсан сургалтын тоо-5 Хамрагдсан хүний тоо-1023	
	Арга хэмжээ 1.1.2 Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах, илрүүлэх, тандах чиглэл хөтөлбөр, төслийг үр дүнтэй хэрэгжүүлж ажиллах	Орон нутгийн төсөв	Халдварт өвчний тохиолдол 10000 хүн амд	187,6	185	“Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх арга хэмжээний 2025 оны төлөвлөгөө” -г батлуулан төрийн өмчийн 22 эрүүл мэндийн байгууллагуудад хүргүүлэн ажиллаж байна. Төлөвлөгөөнд 7 зорилтын хүрээнд 52 үйл ажиллагаа төлөвлөгдсөн хэрэгжилт тооцох хугацаа болоогүй. Аймгийн хэмжээнд 2025 оны эхний 5 сарын байдлаар Улаанбурхан өвчний 265 тохиолдол хүүхдийн байгууллагад голомтлон гарч,	85

						голомтод ХӨСҮТ-ийн багтай хамтран ажиллаж, зөвлөмжийг боловсролын байгууллагуудад хүргүүлэн ажилласан. 2025 оны хагас жилийн байдлаар хоол хүнсний шалтгаант хордлого уул уурхай, бүтээн байгуулалтын үйл ажиллагаа эрхэлдэг 3 аж ахуй нэгжид голомтлон гарч 468 хүн өвчилсөн. Голомтод мэргэжлийн баг бүрдүүлэн ажиллаж, голомтлон гарсан гэдэсний халдварын үүсгэгч эх уурхайг тодорхойлж, голомтыг таслан зогсоон, зөвлөмж арга зүйгээр ханган ажилласан. Голомтлон гарсан хоол хүнсний шалтгаант хордлогын үед эрүүл мэндийн байгууллагаас хариу арга хэмжээг үр дүнтэй зохион байгуулж 2350 гаруй ажилчид, иргэнийг халдвар авах эрсдэлээс таслан сэргийлж, голомтыг цомхотгож ажилласан. МУ-ын Шадар сайдын 2023 оны А/28 дугаар тушаалын дагуу эрсдэлийн түргэвчилсэн үнэлгээг Улаанбурхан, Хоолны хордлогот халдварын үед 4 удаа эрсдэлийн үнэлгээ хийхэд ИХ ЭРСДЭЛТЭЙ, “Идэвхжилийн II зэрэг” үнэлэгдэж, хариу арга хэмжээг төлөвлөн ажилласан. Он гараад 795 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 194 тохиолдлоор буурсан байна. Халдварт өвчний тохиолдол 10000 хүн амд 708 буюу 91,9	

	Арга хэмжээ 1.1.3. *“Эрүүл элэг”* хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж элэгний В,С вирус илрүүлэх шинжилгээний хамрагдалтыг нэмэгдүүлж илэрсэн өвчлөлийг эмчилгээнд бүрэн хамруулах, В вирусын эсрэг дархлаажуулалтын үйл ажиллагааг чанартай зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв 50.0	Элэгний эрт илрүүлгийн хувь	60.3%	70.0%	Эрүүл элэг хөтөлбөрийг 2025 онд хэрэгжүүлэх 3 зорилтын 16 арга хэмжээтэй төлөвлөгөөг батлуулан хэрэгжүүлж байна. “Элэг бүтэн монгол” арга хэмжээ, “Эрүүл элэг” орон нутгийн дэд хөтөлбөрийн хүрээнд 15 дээш насны 29871 иргэнийг хамруулахаас 20,6 хувь буюу 6147 иргэнийг эрт илрүүлгийн үзлэг шинжилгээнд хамруулж, 0.09% буюу 5 нь С вирустэй, 0.04 % буюу 2 нь В вирусийн архаг шинэ тохиолдлыг илрүүлэн эрүүл мэндийн байгууллагын хяналтад авсан. Цочмог С вирусийн халдвартай 1, В вирусийн халдвартай 1 хүн тус тус бүртгэгдээд байна. Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн PCR шинжилгээнд нийт 125 хүн шинжилгээ хийж HCV вирус 36% буюу 45 хүнд ачаалал үзэхэд идэвхгүй 35 (77.8 %) идэвхтэй 10 (22.22%), HBV вирус 33.6% буюу 42 хүнд ачаалал үзэхэд идэвхгүй 33 (78.6%) идэвхтэй 9 (21.4%) , HDV вирус 30.4% буюу 38 хүнд ачаалал үзэхэд идэвхгүй 29 (76.3%) идэвхтэй 9 (23.7%), HBV&HDV хавсарсан вирустэй (0.08 %) хүмүүс хамрагдсан байна. Элэгний С вирусийн эмчилгээнд хамрагдах шаардлагатай 10 иргэнээс 8 иргэнийг эмчилгээнд бүрэн хамруулж, 5 хүн эдгэрсэн байна. Үүнээс жирэмсэн 3 хүн эмчийн хяналтад орсон байна. Элэгний В вирусийн эмчилгээнд 10 хүн шинээр хяналтад орж нийт 35 хүн эмийн эмчилгээнд тасралтгүй хамрагдаж байна. Үүнээс жирэмсэн 1 эх эмчийн хяналтад ороод байна. Элэгний В вирусийн эсрэг сайн дурын дархлаажуулалтад 430 хүн тун хийгдэж, үүнээс 94 хүн бүрэн тунд	20,6
			Эмчилгээнд хамрагдалтын хувь	50.9%	65%		

						хамрагдаад байна. Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвд Фиброскан аппарат ашиглалтад орсноос хойш 188 хүнд тусламж үзүүлснээс F1 зэргийн элэгний хатууралтай 2, F2 зэргийн элэгний хатууралтай 3, F3 зэргийн элэгний хатууралтай 5, F4 зэргийн элэгний хатууралтай 4 зэргийн оношлон шаардлагатай тусламж үйлчилгээг хүргэсэн В вируст хепатитийн эсрэг сэргийлэх тарилгын 24 цагийн хамралтын хувь -100 хувь буюу 459 хүүхдийг хамруулсан.	
	Арга хэмжээ 1.1.4. Сүрьеэ өвчнийг тандах, илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх үзлэгт зорилтот бүлгийг хамруулах арга хэмжээг төрийн болон төрийн бус байгууллага, ажил олгогчидтой хамтран зохион байгуулж, эмчилгээнд хамрагдалт, эмчилгээний үр дүнг улирал бүр хянах	Орон нутгийн төсөв	Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшинд 10 000 хүнд	1,9	0,9	Эрүүл мэндийн яам, Глобаль сан, Сумын эмч мэргэжилтний холбооны дэмжлэгтэйгээр Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвтэй хамтран сүрьеэгийн эрсдэлт бүлгийн хүн амд "Хаалганаас хаалган"-д хүрч үйлчлэх, сүрьеэ өвчнийг эрт илрүүлж, эмчилгээнд хамруулан, тархалтыг бууруулах зорилготой үзлэг арга хэмжээг Баяндалай, Гурвантэс, Ноён, Ханбогд, Цогт-овоо, Цогтцэций сумдын нийт 850 хүнийг хамруулахаас 582 хүнийг хамруулсан. Үүнээс хаалганаас хаалганд очиж хамруулсан хүний тоо 18 байна. Асуумж ярилцлагад хамрагдсан хүний тоо 526 хүн буюу эрсдэлт бүлгийн хүн амын 90,3% хамруулсан. Цээжний рентген шинжилгээнд 500 хүн хамрагдсан. Сүрьеэтэй байж болзошгүй 35 тохиолдлыг илрүүлэн молекул биологийн шинжилгээнд хамруулсан. Шинжилгээний үр дүнд 1 тохиолдлын оношийг баталгаажуулж, эмчилгээнд хамруулсан.	92,3

						Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшинд 10 000 хүнд 4 буюу 0,5 промиль түвшинд байна.	
	Арга хэмжээ 1.1.5. Бэлгийн замаар дамжих халдвар (БЗДХ)-т өвчнийг тандах, илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх үзлэгт зорилтот бүлгийг хамруулах арга хэмжээг төрийн болон төрийн бус байгууллага, ажил олгогчидтой хамтран зохион байгуулж, эмчилгээнд хамрагдалт, эмчилгээний үр дүнг улирал бүр хянах	Орон нутгийн төсөв	БЗДХ-т өвчний тохиолдол 10000 хүн амд	60.8	60	2025 оны 5 сарын байдлаар нийт 795 халдварт өвчин тохиолдол бүртгэгдсэн. Үүнээс бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин 261 буюу 32,8 хувийг эзэлж байна. БЗДХ-т өвчний тохиолдол 10000 хүн амд 33,9 промиль байна. Нийт бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний 22,2 хувь нь буюу 58 тохиолдол нь өсвөр насны хүүхдүүд байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 3,3 промиль өссөн байна. Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний 16.5% нь жирэмсний үзлэгээс, 3.8% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 93.5% нь өвчний учир амбулаториор, 2.7% нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна. Бүртгэгдсэн бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчнөөс тэмбүү 41%, заг хүйтэн 29.9, хламид 11.5%, трихомониаз 13.4%, бусад халдвар 4.2%-ийг тус тус эзлэж байна. Илрэлсэн өвчлөлийг 100% бүрэн эмчилгээнд хамруулж, хавьтагчийн 30%-ийг илрүүлж эмчилгээнд хамруулсан байна. Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудад 3257 хүнд хурдавчилсан сорил хийгдэж эерэг илэрсэн тохиолдлыг лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагад онош тодруулах болон эмчилгээнд хамруулсан байна. ШУТИС-ын Өмнөговь аймаг дахь салбар Техникийн их сургуулийн киос хөтөлбөрийн 81 хүүхдийг халдварт өвчний эрт илрүүлэг шинжилгээнд хамруулж илэрсэн өвчлөл	85
			Илрүүлсэн өвчлөлийг эмчилгээнд бүрэн хамруулсан хувь	100	100		

						бүртгэгдээгүй байна. Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв, Глобал сангийн дэмжлэгтэйгээр БЗДХ/ХДХВ/ДОХ-ын тусламж үйлчилгээ үзүүлэхэд оролцож буй эмнэлгийн мэргэжилтний ажлын ачааллыг тооцох судалгаа үнэлгээнд БОЭТ, Энхийн хүслэн ӨЭМТ, Цогтцэций СЭМТ-г хамруулсан. Мөн ХДХВ-ын халдвартай хүмүүст чиглэсэн хүн төвтэй эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үнэлэх" үнэлгээнд БОЭТ, Шимбилэг ӨЭМТ, Хатанзаяат, Түмэн мэлмий эмнэлгүүд хамрагдсан. Үнэлгээний эцсийн дүгнэлт ХӨСҮТ-д хүлээгдэж байна.	
	Арга хэмжээ 1.1.6. Дархлаажуулалтын хамралтыг орон нутгийн түвшинд нэмэгдүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Товлолын дархлаажуулалтын хамралтын хувь	98.5	98.6	Товлолын вакцины хамралт 95,5%-тай 81 хүүхэд хоцорсон байна. БЦЖ вакцины хамралт-100%, В вируст хепатитийн эсрэг сэргийлэх тарилгын 24 цагийн хамралтын хувь -100 хувь буюу 459 хүүхдийг хамруулсан. халдварт саагийн эсрэг вакцины хамралт 98,0 хувьтай, хоцорсон -9. Тарьдаг саа-98 хувьтай хоцорсон-11 хүүхэд байна. Тавт вакцины хамралт-98,1%, хоцорсон-9, А гепатит 98,0%-тай хоцорсон-8, УГУ вакцины хамралт -98,5% хоцорсон-21, ПЕВ вакцины хамралт -98.5 хувьтай хоцорсон 22 хүүхэд байна. Хүний папиллома вирусын эсрэг вакцинжуулалтыг орон нутагт нэвтрүүлж, хамралтыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр сургалт нөлөөллийн ажлыг 10 сумын ард иргэд, эцэг эхчүүд, сурагчид нийт 2000 гаруй хүнд мэдээлэл сургалт хийж ажилласан. Аймгийн хэмжээнд хамралт 27,1 хувийн хамралттай байна.	96,8

	Арга хэмжээ 1.1.7. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээтэй холбоотой халдварын тандалтыг сайжруулах, дэмжлэг хяналт, зөвлөн туслах арга хэмжээг зохион байгуулж халдварын сэргийлэлт хяналтын багийг чадавхжуулах	Орон нутгийн төсөв	Тандалтад хамрагдсан байгууллагын тоо	18	20	Говийн Оюу хөгжлийг дэмжих сангийн 5,0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр ХӨСҮТ-тэй хамтран зөвлөн туслах багийг орон нутагт авч ажиллуулан Халдварын сэргийлэлт хяналтын багийн үйл ажиллагааг сайжруулах зорилгоор, багийн гишүүдийг чадавхжуулах, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээтэй холбоотой халдвараас сэргийлэх, халдварын тандалтын сайжруулах чиглэлээр СЭМТ, ӨЭМТ,БОЭТ-ийн 60 гаруй эмч, Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын 30 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд давтан ашиглаж байгаа багаж хэрэгслийн цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт, ариутгал, ариутгалын хяналт, халдваргүйжүүлэх бодисын сонголт, халдваргүйжүүлэлтийн үр дүнг хянах агуулгын хүрээнд сургалт зохион байгуулж чадавхжуулсан. Эхний хагас жилийн байдлаар 4 хувийн хэвшлийн эмнэлэг, 4 сум, 3 өрхийн эрүүл мэндийн төвд буюу нийт 11 эрүүл мэндийн байгууллагад халдварын сэргийлэлт хяналтын чиглэлээр дэмжлэгт хийж, албан бичгээр 10 заалт бүхий зөвлөмж хүргүүлэн ажилласан байна. Сургалтад хамрагдсан халдвар хяналтын ажилтны тоо 90 Тандалтад хамрагдсан байгууллагын тоо 11	76
			Сургалтад хамрагдсан халдвар хяналтын ажилтны тоо	45	45		
	Арга хэмжээ 1.1.8. Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал, шинэ болон дахин сэргэж буй халдварт	Байгууллагын төсөв	Сургалт үйл ажиллагаанд хамрагдсан эмч	30	50	Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал, шинэ болон дахин сэргэж буй халдварт Улаанбурхан, Хоол хүнснээс шалтгаалсан хоолны хордлогот халдварын чиглэлээр аймгийн хэтийн төлөвийг тооцож, хариу арга хэмжээг төлөвлөсөн. ЭМЯ,	100

	өвчний хэтийн төлөв, хандлагыг тооцож бэлэн байдал, хариу арга хэмжээг төлөвлөх, ЭМБ-ын эмч, мэргэжилтнийг чадавхжуулах		мэргэжилтний тоо			ХӨСҮТ хамтран халдварын нөхцөл байдалд эрсдэлийн үнэлгээг хийн хариу арга хэмжээ авч ажилласан. Улаанбурхан өвчний дэгдэлтэй холбоотой 3 удаагийн эрсдэлийн үнэлгээ хийгдэж “дунд” эрсдэлтэй үнэлэгдсэн. Хоол хүнсний шалтгаант хордлогот халдварт өвчний голомтлон гарсан дэгдэлттэй холбоотой 1 удаагийн эрсдэлийн үнэлгээ хийгдэж “дунд” эрсдэлтэй гарч тушаалын дагуу хариу арга хэмжээ зохион байгуулан, тохиолдлын удирдлагын тогтолцооны багийн үйл ажиллагааг аймгийн хэмжээнд идэвхжүүлэн ажилласан. Хоол хүнснээс шалтгаалах халдварт өвчний авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар ХӨСҮТ, ЭМЯ-тай 3 удаагийн цахим уулзалтыг зохион байгуулж, нөхцөл байдлыг тухай бүр нь тайлагнаж, үр дүнг танилцуулсан. Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал, шинэ болон дахин сэргэж буй Улаанбурхан тарилгат халдварт өвчний бэлтгэл бэлэн байдлыг хангах, хариу арга хэмжээний багийг чадавхжуулах зорилгоор ХӨСҮТ-тэй хамтран нийт 11 удаагийн цахим сургалтыг зохион байгуулж, 22 эрүүл мэндийн байгууллагын 234 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг хамруулсан. Сургалтад хамрагдсан хүний 234	
	Зорилт 1.2. Хүн амын дунд зонхилон тохиолдож байгаа халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийг нэмэгдүүлж, авчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх, сэргийлж болох эндэгдлийг иргэд, хамт олны оролцоотой бууруулж, нийгмийн эрүүл мэндийн арга хэмжээг эрчимжүүлэх						
			Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт	39.3	40.3	Оны эхэнд статистикийн хүн амаас зорилтод бүлгээ өмнө нь оношлогдож хяналтад байгаа, сүүлийн 2-с дээш жил орон нутагтаа амьдрахгүй	22,8

	Арга хэмжээ 1.2.1. Хүн амын дунд зонхилон тохиолдож буй өвчлөл тухайлбал, хөх, умайн хүзүүний хорт хавдар, чихрийн шижин, цусны даралт ихсэлт өвчний эрт илрүүлэх үзлэгт хамралтыг нэмэгдүүлэх.	Орон нутгийн төсөв	илрүүлэг /10 000 хүнд амд/			байгаа иргэдээ хасаж тооцож гаргасан Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэгт хамрагдвал зохих 27416 хүнээс 5911 буюу 21,6 хувь, чихрийн шижингийн эрт илрүүлэгт хамрагдвал зохих 19887 хүнээс 6076 буюу 30,6 хувь хүнийг хамруулсан. Илрүүлэг үзлэгээр шинээр артерийн даралт ихсэх өвчтэй 32, чихрийн шижин өвчтэй 3 тохиолдлыг илрүүлэн хяналтад авсан байна. Хөхний өмөнгийн илрүүлэг үзлэгт хамрагдвал зохих нийт 12159 хүн хамрагдахаас 2992 буюу 24.6 хувь хамрагдсан. Умайн хүзүүний өмөнгийн эрт илрүүлэгт 5126 хүн хамрагдахаас 669 хүн буюу хамрагдалт 13.1 хувь байна Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд 150,250 иргэнд үзлэг шинжилгээ хийсний 36,7 %-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн ба өмнөх оноос 4,6% өссөн үзүүлэлттэй байна.	
			Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлэг /10 000 хүнд амд/	62.6	63.6		
			Хөхний хавдрын эрт илрүүлэг	6448	7448		
			Умайн хүзүүний хавдрын эрт илрүүлэг /10000 хүнд амд/	28.4	34.5		

	Арга хэмжээ 1.2.2. Аймгийн хэмжээнд 4,6,8,10,12,14,16 насны хүүхдийн багцын урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг зохион байгуулж, эрүүлжүүлэх арга хэмжээг үе шаттайгаар зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв 350.0	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь	62	70	Аймгийн хэмжээнд 4,6,8,10,12,14,16,17 хүртэлх насны 12243 хүүхдийн судалгааг нэгтгэж урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулж, эмчлэн эрүүлжүүлэх “Жаргалтай ирээдүй” төсөл арга хэмжээг аймгийн хэмжээнд 05 дугаар сарын 19-ний өдрөөс эхлүүлсэн. Арга хэмжээнд шаардлагатай 287,714,000 төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс шийдвэрлэсэн. Үйл ажиллагааны санхүүжилтийн 60% хувийг 17 эрүүл мэндийн байгууллагад олгож, үлдсэн 40%-ийн санхүүжилтийг гүйцэтгэлээр нь олгохоор шийдвэрлэн ажиллаж байна. Жаргалтай ирээдүй хүүхдийн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний үзлэгийн бүртгэл, мэдээлэл, тайланг боловсруулах тусгайлсан программыг хөгжүүлэн, холбогдох аж ахуйн нэгжтэй гэрээ байгуулан ажилласан. Гурвантэс, Булган, Хүрмэн, Баяндалай СЭМТ, Шимбилиг ӨЭМТ Жаргалтай ирээдүй үзлэг эхлүүлэн ажиллаж байна. Одоогийн байдлаар 214 хүүхэд үзлэгт хамрагдсан бөгөөд үзлэгийн хамрагдалт 2 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Арга хэмжээг 3-4 дүгээр улиралд үргэлжлүүлэн зохион байгуулна. Үндэсний хэмжээнд зохион байгуулагдаж буй 6 настны эрт илрүүлэг үзлэгийн хувьд нийт 1929 хүүхэд хамрагдахаас зүрхний үзлэгт 1363 /70,6%/, Шүдний үзлэгт 1594/82,6%/, нүдний үзлэг хэрэглэгдэхүүний хүрэлцээгүй байдлаас шалтгаалан 413 /21,4%/ -тай тус тус хамрагдаж байна.	85

	Арга хэмжээ 1.2.3. Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэгийг насны бүлгээр хамруулж, урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэгт ажил олгогчид болон салбар дундын хамтын ажиллагааг өрнүүлж хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Эрт илрүүлгийн хувь	36.5	45.0	Эрүүл мэндийн сайдын 379 дүгээр тушаалын хүрээнд зохион байгуулагдаж буй эрт илрүүлэг үзлэгийн хамралт хагас жилийн байдлаар 30382 /40.5%/, 0-17 насанд 18977 /67,8%/, 18-дээш 11405 /24,2%/ хамрагдалттай байна. Насан хүрэгчдийн хамрагдалт муу байгаатай холбоотой 1-4 дүгээр саруудад Жасминдратай гэрээлэн хамтран ажиллаж 1200 иргэнийг хамруулсан. Говийн оюу хөгжлийг дэмжих сангийн 100,0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн эрт илрүүлгийн дэмжих төвийн хүчин чадал, багаж тоног төхөөрөмжийн хангалтыг нэмэгдүүлсэн. БОЭТ-ийн дэмжих төвийг бүрэн тохижуулж өдөрт 50-60 иргэнд түргэн шуурхай, тав тухтай үйлчилгээ авах боломж нөхцөлийг бүрдүүлсэн. Мөн эрт илрүүлэг хийх эмч мэргэжилтний нөөцийг нэмэгдүүлэн 2 ходоодны дуран, 2 дурангийн эмч, 1 сувилагч ажиллаж байна. Хагас жилийн байдлаар эрт илрүүлгийн төвд 891 хүн хамрагдсан байна. Эрт илрүүлгийн үр дүнд хоол боловсруулах замын эмгэгтэй 236 хүн, зүрх судасны өвчтэй 76 хүн, бөөр шээсний замын өвчтэй 86 хүн, БЗДХ өвчтэй 6 хүн, дотоод шүүрлийн өвчлөлтэй 82 хүн, элэгний вирустэй 58 хүнийг тус тус илрүүлэн хяналтад авч, эрүүлжүүлэх ажлыг зохион байгуулж байна. Хавдрын үүсгэвэр тодорхойлогдсон 25 хүнийг лавлагаа шинжилгээнд бүрэн хамруулсан.	90
	Арга хэмжээ 1.2.4. Алслагдсан орон нутгийн хүн амд эрүүл мэндийн тусламж,	Орон нутгийн төсөв	Хүрч үйлчилсэн хүний тоо	4815	5000	"Өнөөдрийн хяналт- Ирээдүйн хамгаалалт" уриан дор явуулын үзлэг арга хэмжээг 6 суманд зохион байгуулахаар төлөвлөн ажиллаа. Эхний хагас жилийн байдлаар Ноён, Гурвантэс суманд	22,1

	үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор урьдчилан сэргийлэх үзлэг оношилгоо, эмчилгээг зохион байгуулах	300.0				үзлэг арга хэмжээг зохион байгуулсан. Эрүүл мэндийн газар, Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн хамтарсан баг эмэгтэйчүүд, гэмтэл, нүд, чих хамар хоолой, арьс харшил, халдварт өвчин, дотор, эхо гэсэн 8 чиглэлийн дагуу 1106 иргэнд үзлэг, оношилгоо зохион байгуулсан. Нийт хамрагдсан иргэдийн 26.1% малчин иргэн байсан. Үзлэг арга хэмжээний үр дүнд үзлэгээр илэрсэн өвчлөлийн 10,3 хувийг лавлагаа шатлалд шилжүүлсэн. Мөн нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чиглэлээр Сургууль цэцэрлэгийн хүүхдүүд, багш ажилчид, 11 настай хүүхдүүдийн асран хамгаалагчдад эрүүл мэндийн боловсрол олгох сургалт мэдээллийн арга хэмжээг зохион байгуулж нийт 748 иргэнийг хамруулсан байна. Явуулын үзлэг арга хэмжээнд шаардлагатай эм, урвалж оношлуур худалдан авах тендерийн үйл ажиллагаа удаа дараа зарлан, амжилтгүй болсонтой холбоотойгоор дараагийн сумдад ажиллахад эм, урвалжийн нөөц хүрэлцээгүй болсон. Энэ оны 3,4 дүгээр улиралд Цогтцэций, Хүрмэн, Мандал-Овоо, Ханхонгор сумдад зохион байгуулахаар төлөвлөж байна.	
	Арга хэмжээ 1.2.5. Хавдрын хими, бай эмчилгээ, хавдрын эрт илрүүлгийг орон нутагт зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв 100.0	Эмчилгээнд хамрагдсан иргэдийн тоо	26	40	Аймгийн хэмжээнд хорт хавдраар оношлогдсон нийт 622 тохиолдлыг хянан, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг хүргэн ажиллаж байна. Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн “Хавдрын хими эмчилгээний хэсэг"-ийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулан хагас жилийн байдлаар хөнгөвчлөх эмчилгээнд 59 хүн, хавдрын хими эмчилгээг 12 хүн давхардсан тоогоор нийт 31 удаагийн хавдрын хими, бай	100

1.2						эмчилгээг 6 хүнд 10 удаагийн тусламж үйлчилгээг тус тус хүргэсэн байна. Хавдрын тусламж үйлчилгээний чиглэлээр Хавдар судлалын үндэсний төвийн эмч мэргэжилтнүүдтэй хамтран үндэсний баг үзлэг арга хэмжээг зохион байгуулан 233 хүнийг лавлагаа шатлалын үзлэг оношилгоо, шинжилгээнд хамруулсан. Арга хэмжээний хүрээнд БОЭТ-ийн Хавдрын эмч, Ангиографийн эмч нар ажлын байрны дагалдан сургалтад хамрагдаж чадавхжсан. БОЭТ-ийн дотрын тасгийн 2 сувилагчийг Хавдар судлалын үндэсний төвд хавдрын хими, бай, хөнгөвчлөх эмчилгээний чиглэлээр 1 сарын хугацаатай ажлын байрны дагалдан сургалтад хамруулахаар төлөвлөн бэлтгэл ажлыг хангасан. Мөн Хөнгөвчлөх эмчилгээний эмчээр богино хэмжээний сургалтад 1 эмч хамрагдаж байна. Хавдрын хими, хөнгөвчлөх эмчилгээнд хамрагдаж буй иргэдэд долоо хоног бүрийн лхагва гаригт 11-12 цагийн хооронд хөгжимт засал эмчилгээг уламжлал болгон зохион байгуулж байна. Шим билэг, Гурвантэс, Цогтцэций, БОЭТ-д умайн хүзүүний өвчлөл, хавдрыг эрт илрүүлэх колькоскоппыг ашиглан 96 хүнд тусламж үйлчилгээг үзүүлсэн байна. Үзлэгээр умайн хүзүүний хавдрын урьдал байх магадлалтай 15 хүн буюу нийт үзлэгийн 15,6%-эсийн шинжилгээнд хамруулсан байна. Үүнээс умайн хүзүүний хавдрын урьдлаар 2 хүн оношлогдож шаардлагатай эмчилгээ, зөвлөмжийг хүргүүлэн хяналтад авсан байна.	

						Ажлын байрны дагалдан сургалтад хамруулсан эмч, мэргэжилтний тоо – 4 Хөнгөвчлөх эмчилгээнд хамрагдсан иргэдийн тоо - 59 Хими эмчилгээнд хамрагдсан иргэдийн тоо-12 хүнд 41 удаа Бай эмчилгээнд хамрагдсан иргэдийн тоо – 6 хүнд 10 удаа	
	Арга хэмжээ 1.2.6. *“Эрүүл шүд”* хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, амны хөндийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх.	ОНТөсөв 700.0 сая төг	Амны хөндийн тусламж үйлчилгээ авсан хүний тоо Эмчлэн эрүүлжүүлсэн тоо	35430 23029	36000 24000	“Эрүүл шүд” хөтөлбөрийн төслийг боловсруулан АИТХ-н хурлаар батлуулсан. Хөтөлбөрийн үйл ажиллагааны 2025 оны төлөвлөгөөнд нийт 17 үйл ажиллагааг төлөвлөн хэрэгжүүлж байна. Аймгийн хэмжээнд 8 суманд /ГТ, МН, НН, НО, ХБ, ЦЦ, СЭ, БО/ шүдний тусламж үйлчилгээг хүргэж, 2 суманд кабинет байгуулагдаад байна. Нийт хувийн хэвшлийн 8 шүдний эмнэлэг, Говь дент төв, БОЭТ зэрэг нийт 18 кабинетаар амны хөндий, шүдний тусламж үйлчилгээг нийт 10,202 хүнд хүргэсэн байна. Өнгөрсөн онтой харьцуулахад тусламж үйлчилгээ хүргэсэн хүний тоо 4.6 хувиар нэмэгдсэн байна. Говь дент анхны цахиур ОНӨААТҮГ Хагас жилийн байдлаар 5078 иргэнд амны хөндийн тусламж үйлчилгээ, 1254 иргэнд урьдчилан сэргийлэх үзлэг үнэ төлбөргүй зохион байгуулж ажиллаа. Мөн сар бүр дэмжих аяныг зохион байгуулж хүүхдэд ээлтэй сар, онцгой сар, эмч нарын сар, сургалтын сар, сувилагч нарын сар, тусгай хэрэгцээт хүүхдийн сар болгон зорилтот бүлгийн иргэдэд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг хүргэсэн. Орон нутгийн хэмжээнд 24/3 шүдээ угаа аяныг сум, өрх бүр зохион байгуулж, нийт 6005 хүүхдэд урьдчилан сэргийлэх үзлэг, фтор түрхлэг хийсэн ба үзлэгээр цоорлын тархалт 82%, цоорлын эрчим 4.5%	100

						байна. Эрүүл мэндийн боловсрол олгох сургалт нөлөөллийн арга хэмжээнд 19849 иргэн, хүүхэд өсвөр үеийнхэн хамрагдсан байна.	
	Арга хэмжээ 1.2.7. Алслагдсан сумдад амны хөндийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг өргөжүүлэн үзлэг оношилгоо, эмчилгээний Явуулын баг ажиллуулан урьдчилан сэргийлэх, эмчлэн эрүүлжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Амны хөндийн тусламж үйлчилгээ авсан хүний тоо	9445	10000	Аймгийн хэмжээнд шүдний эмч, шүдний кабинетгүй 8 сумын эрүүл мэндийн төвд 4 хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагатай хамтран ажиллах гурвалсан гэрээг байгуулсан. Гэрээ дагуу алслагдсан 8 сумын 145 хүүхдэд хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд сумдад амны хөндийн тусламж үйлчилгээг хүргэсэн. Явуулын амны хөндийн тусламж үйлчилгээг 3,4 дүгээр улиралд алслагдсан сумд зохион байгуулахаар төлөвлөж байна.	70
	Арга хэмжээ 1.2.8 Даланзадгад сумын Ерөнхий боловсролын сургуулиудын шүд угаах хэсгийг байгуулж байнгын ашиглалтад оруулах	Орон нутгийн төсөв 280.0	Шүд угаах хэсэг байгуулсан сургуулийн тоо	-	4	Аймгийн Засаг даргын а/63 дугаар захирамжийн дагуу шүд угаалтын зөв дадал хэвшлийг төлөвшүүлэх, ажлын байрандаа шүдээ тогтмол угаах орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгоор одоогийн байдлаар 15 байгууллага "шүд угаах хэсэг" байгуулсан. Мөн Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллага болон ерөнхий боловсролын сургуульд өдөр бүр “Шүд угаах цаг”-ийг бий болгон хэвшүүлэхээр Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Даланзадгад сумын ерөнхий боловсролын 3, 4 дүгээр сургууль дээр тус бүр 4 шүд угаах буланг, “Говийн Оюу Хөгжлийг дэмжих сан” -гийн санхүүжилтээр ЕБС-ийн 1, 2, 5 дугаар сургууль, Цогтцэций сумын 2 дугаар сургууль, Гурвантэс, Сэврэй, Цогт-Овоо сумын ерөнхий боловсролын нийт 9 сургууль шүд угаах буланг тохижуулсан Ингэснээр 10,502	100

						хүүхдийн шүд угаах орчин нөхцөл бүрэн хангагдсан.	
	Арга хэмжээ 1.2.9 Осол, гэмтлээс сэргийлэх (ахуйн орчны осол гэмтэл, уналт, автотээврийн гэх мэт)-д анхаарч салбар дундын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх	Орон нутгийн төсөв	100000 хүн амд осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл	216.8	215	5 сарын байдлаар 648 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба өвчлөл өнгөрсөн оноос 131 тохиолдлоор буурсан байна. Хүүхдүүдийн дунд 114 осол гэмтлийн тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Осол гэмтэлд өртсөн байршлыг авч үзвэл 42,8% гэртээ, 34.2%-гудамж зам, 5,1% сургууль цэцэрлэгийн орчинд тохиолдсон нь өнгөрсөн оноос гэрийн орчин дахь осол гэмтэл буурч, гудамж замын осол нэмэгдсэн байна. Оны гарсаар 142 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний 16,9% нь хорт хавдраар, 32,4% нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдлээр, 15,5% нь осол гэмтлээр, 2,8% нь чихрийн шижин өвчнөөр тус тус нас барсан байна. Нийт нас баралтын 33,8% нь эмнэлэгт, 66.2% нь гэртээ, хээр, гадаа нас барсан байна. Осол гэмтлээс сэргийлэх “Агшин бүрд анхаарлаа нэмж - Эрсдэлийг бууруулъя” аяны хүрээнд амилуулах суурь тусламжийн сургалтад 68 иргэнийг, ахуйн осол гэмтлээс сэргийлэх сургалтад 380 иргэнийг хамруулсан бөгөөд сургалтыг үргэлжлүүлэн хийж байна.	100
	Арга хэмжээ 1.2.10. Салбарын хэмжээнд эрүүл мэндийн чиглэлээр хэрэгжих зорилтот арга хэмжээ (“Эрүүл монгол хүн”, “Халдварт өвчнөөс	Улсын төсөв	Арга хэмжээний дундаж хэрэгжилтийн хувь	90.0	92.0	Нийгмийн эрүүл мэндийн чиглэлээр хэрэгжүүлж буй хүн амд нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, эрүүл зан үйл төлөвшүүлэх, өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх чиглэлээр аймгийн 2025 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд 10 төрлийн	60

	сэргийлэх хянах”, “Иргэний эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх”, “Сэтгэцийн эрүүл мэнд” 2024-2027)-г үр дүнтэй хэрэгжүүлэх					төсөл арга хэмжээг тусган шаардлагатай 1.8 тэрбум төгрөгийг шийдвэрлүүлсэн. “Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх арга хэмжээний 2025 оны төлөвлөгөө” -г батлуулан төрийн өмчийн 22 эрүүл мэндийн байгууллагуудад хүргүүлэн ажиллаж байна. Төлөвлөгөөнд 7 зорилтын хүрээнд 52 үйл ажиллагаа төлөвлөгдсөн хэрэгжилт тооцох хугацаа болоогүй. Аймгийн хэмжээнд аутизмтай 11 хүн бүртгэлтэй байна. Насны хувьд 2-48 насны хүмүүс байгаа бөгөөд насны бүлгээр 10-48 настай 2, 2-8 настай 9, хүйсээр эрэгтэй-9, эмэгтэй-2 байна. 2025 онд БОЭТ-ийн сэтгэцийн эмч шинээр 2 хүүхэд илрүүлж оношилсон. СЭМҮТ-д онош баталгаажуулахаар илгээсэн боловч 6 настайд дахин үнэлгээг хийнэ гэж буцаасан байна. “Сэтгэцийн эрүүл мэнд” чиглэлээр Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн хавдар, хөнгөвчлөх эмчилгээний тасгийн үйлчлүүлэгч 2 иргэнд сэтгэл гутрал, сэтгэл түгшилт сэдвээр 2 удаагийн зөвлөгөө өгсөн. Төрийн 5 албан байгууллага, хувийн 1 байгууллагад “Стрессийн тухай ойлголт, уур бухимдлаа зохицуулах нь, стрессийг даван туулах арга зам сэдвээр сургалт, нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулж нийт 136 хүнд хүргэсэн. Итгэлтэй амьдрал төвийн эмч мэргэжилтнүүд Цогтцэций, Сэврэй, Ханхонгор, Гурвантэс сумын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд, сургуулийн өмнөх боловсролын багш ажилчид, асран	

						хамгаалагчдад, ЕБС-ийн 6-12 ангийн суралцагчдад “Стрессээ зохицуулж, өөрийгөө удирдахуй”, “Сэтгэл хөдлөлөө хянах нь”, хамт олны уур амьсгалыг дээшлүүлэх, ээрэг мэдрэмжийг түгээх бүлгийн зөвлөгөөг нийт 209 хүнд хүргэж, судалгааг авсан байна. Иргэний эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх хүрээнд Дугуйтай аян, Завсарлагааны хэмнэл аян, Шүдээ угаах 24/3 аян зэрэг томоохон аяныг зохион байгуулж Мөн аймгийн хэмжээнд сар бүр “Эрүүл мэндийг дэмжих өдөр” арга хэмжээг төлөвлөн 1 сарыг архины согтуурахтай тэмцэх, 2 сарыг Осол гэмтлээс сэргийлэх, 3 сарыг Давсны хэрэглээг бууруулах, 4 сарыг Дэлхийн эрүүл мэнд, 5 сарыг Тамхины эсрэг сар болгон нийт 110 удаагийн сургалт, нөлөөллийн арга хэмжээг хийж 4,146 хүнд хүрч ажилласан байна.	
	Арга хэмжээ 1.2.11. Бага насны хүүхдүүдийн хоол тэжээлийн дутагдлаас хамгаалах, өсөлт хөгжилтийг дэмжих зорилгоор ***“Сүү тараг”*** хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	ОНТөсөв 250.0 сая төг	Зорилтод бүлгийн хүүхдийн хамралтын хувь	85	90	Аймгийн хэмжээнд Сүү тараг хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх 2 зорилтын 10 арга хэмжээг төлөвлөн батлуулсан. Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 65 хувьтай. Хөтөлбөрийн хүрээнд хамрагдвал зохих 6-12 сартай 4106 хүүхэд, 2 хүртэл насны ихэр 268 хүүхэд, 12 хүртэл насны хүнд хэлбэрийн хөгжлийн бэрхшээлтэй 1561 хүүхэд, жингийн алдагдалтай, 12-24 сартай жингийн алдагдалтай өсөлтийн хоцролттой 834 хүүхэд буюу нийт давхардсан тоогоор аймгийн хэмжээнд 6769 хүүхдийг хамруулахаар төлөвлөн ажиллаж байна. “Сүү тараг” хөтөлбөрт хамрагдсан хүүхдийн тоогоор санхүүжилтийг харьяа сумын Засаг даргын Тамгын газарт эрхийг шилжүүлэн	65

						нийт 186,147,500 сая төгрөг санхүүжилтийг олгож ажилласан. Сумын эрүүл мэндийн төвүүд 5 дугаар сард Сүү тараг хөтөлбөрийн үйл ажиллагааг эхлүүлж 14 сумын хамрагдах ёстой 1132 хүүхэд 100% амжилттай хамрагдаж байна. Нэг хүүхдэд сард ноогдох санхүүжилт 27,500 төгрөгөөр тогтоож, сард 4 удаа олгож, нэг удаагийн авалтаар 650 гр тараг, 600 гр сүү эцэг эх, асран хамгаалагч нарт хуваарийн дагуу олгон ажилласан. Даланзадгад сумын “Сүү тараг” хөтөлбөр 6 дугаар сарын 09-ний өдрөөс эхлэн хэрэгжиж байна. Даланзадгад суманд нийт 3541 хүүхэд хамрагдахаар судалгааг гаргаад байна.	
	Арга хэмжээ 1.2.12. Аймгийн иргэдийн ирүүл мэндийг дэмжих хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	Төсөл хөтөлбөр 1.500.0	Тухайн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	85	95	Говийн Оюу Хөгжлийг дэмжих сангийн санхүүжилтээр “Өмнөговь аймгийн иргэдийн эрүүл мэндийг дэмжих хөтөлбөр”-ийг 2024-2025 онд хэрэгжүүлэн ажиллахаар ажлын төлөвлөгөөнд 19 ажил арга хэмжээ төлөвлөгдсөнөөс 2025 оны хагас жилийн байдлаар хөтөлбөрийн хэрэгжилт 99.0 хувьтай хэрэгжиж байна. Бүрэн хэрэгжиж дууссан 18 арга хэмжээ, хэрэгжиж буй 1 арга хэмжээ байна. Нийт авсан санхүүжилтийн 90 гаруй хувийг зарцуулсан байна. Худалдан авах арга хэмжээний биелэлт 100%-тай хэрэгжсэн. 2025 онд 28 ажил арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж ГОХДС-аас 1.5 тэрбум төгрөгийн төсвийг шийдвэрлэсэн. Санхүүжилтийн 60%-аас дээш хувь хөрөнгө оруулалтын зардалд зарцуулахаар төсөвлөгдсөн.	100

	Арга хэмжээ 1.2.13. Сэтгэцийн эрүүл мэнд, ялангуяа хүүхэд, өсвөр үеийнхэнд сэтгэлзүйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх, сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах, архи, тамхи, утаат болон электрон тамхи, мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хор хөнөөлийн талаарх мэдлэг олгох, хэрэглээг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Сургалт, нөлөөллийн арга хэмжээнд хамрагдсан хүний тоо	-	5000	Төрийн 5 албан байгууллага, хувийн 1 байгууллагад "Стрессийн тухай ойлголт, уур бухимдлаа зохицуулах нь, стрессийг даван туулах арга зам сэдвээр сургалт, нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулж нийт 176 хүнд хүргэсэн. Мөн Итгэлтэй амьдрал төвийн эмч мэргэжилтнүүд Цогтцэций, Сэврэй, Ханхонгор, Гурвантэс сумын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд, сургуулийн өмнөх боловсролын багш ажилчид, асран хамгаалагчдад, ЕБС-ийн 6-12 ангийн суралцагчдад "Стрессээ зохицуулж, өөрийгөө удирдахуй", "Сэтгэл хөдлөлөө хянах нь", хамт олны уур амьсгалыг дээшлүүлэх, эерэг мэдрэмжийг түгээх сэтгэл зүйн бүлгийн зөвлөгөөг нийт 209 хүнд хүргэж, судалгааг авсан байна. Ерөнхий боловсролын 10 сургууль, 1 политехник коллежийн 6-12 дугаар ангийн нийт 1350 сурагч, 12 ААНБ-н 300 ажилтанд "Тамхи хэрэглээний өнөөгийн байдал, Янжуур ба электрон тамхины хор хөнөөл" сэдвээр танхимын сургалт зохион байгуулсан. Энхийн хүслэн өрхийн эрүүл мэндийн төв дээр мэргэжлийн сэтгэл зүйч орон тоогоор ажилссанаар 9 иргэн, өсвөр насны 5 хүүхдэд 60 гаруй удаагийн давтамжтайгаар ганцаарчилсан сэтгэл зүйн зөвлөгөөг өгсөн. Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн хавдар, хөнгөвчлөх эмчилгээний тасгийн үйлчлүүлэгч иргэдэд сэтгэл гутрал, сэтгэл түгшилт сэдвээр 2 удаагийн зөвлөгөө өгч ажилласан. "Итгэлтэй амьдрал төв"-өөр архинд донтох эмгэгтэй үйлчлүүлэгч нарт амбулаториор 199, хэвтэн эмчлүүлсэн 139 хүн байна. Үйлчилгээнд хамрагдсан хүний 70% архины эмчилгээ, 17%	48

						нойргүйдэл, 7% сэтгэл гутрал, 6% сэтгэл түгших эмчилгээнд хамрагдсан. Архинд донтох эмгэгтэй үйлчлүүлэгчийн архины давхар хамааралтай ар гэрийнхэнд сэтгэл зүйн тусламж үйлчилгээг 349 хүнд давхардсан тоогоор хүргэсэн байна. Сургалт, нөлөөллийн арга хэмжээнд хамрагдсан хүний тоо -2434	
	Арга хэмжээ 1.2.14. Ахмадуудын дунд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Зорилтот бүлгийн хамрагдсан хувь	70	75	Эрүүл мэндийн яамнаас 2025 оны 2 дугаар сарыг “Ахмад настны эрүүл мэндийг дэмжих сар“ болгон зарласантай холбоотой Даланзадгад сумын ЗДТГ, ЭМГ, БОЭТ-тэй хамтран ахмад настны эрүүл мэндийг дэмжих, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг тэгш хүртээмжтэй хүргэх, эрүүл урт наслах амьдралын чанарыг сайжруулах зорилгоор 10 багийн төв дээр үзлэг оношилгоог зохион байгуулсан. Үзлэгт нийт 798 ахмад настан хамрагдан 7 чиглэлийн эмчийн үзлэгт /ЭХО-814, ЭКГ-629, зүрх судас-516, ахмад настан-102, нүд-749, чих хамар хоолой-585, арьс харшил-534, сүрьеэ-701/ давхардсан тоогоор 4630 үзлэг хийгдсэн. Үзлэгээр үр дүнд элэгний хавдрын тохиолдол 4, сүрьеэгийн сэжигтэй тохиолдол 2, хурц мухар олгойн үрэвсэл-1, нүдний хурц даралт ихсэлт 4 илрүүлж лавлагаа 3-р шатлалд 5, орон нутагтаа БОЭТ-д онош тодруулахаар багажийн болон бусад шинжилгээнд 126 хүнийг илгээсэн байна. “НАРТА ЧОЙНЖИН” төрийн бус байгууллагатай хамтран Даланзадгад сумын 10 багийн 242 ахмад настанд “Эрүүл насжилт, идэвхтэй хөдөлгөөн, зохистой хооллолт” сэдвээр сургалтыг зохион байгуулж, ICOPE үнэлгээний	84,6

						дагуу хөдөлгөөний чадавх бууралтыг илрүүлэх сорилын үнэлгээг хийсэн. Тус үнэлгээгээр 23,9% нь хөдөлгөөний чадвар бууралттай, 69,3% нь артерийн даралт өндөр, 61,5% нь өдөр тутамдаа тогтмол 3-4 эм ууж хэрэглэдэг болох нь тогтоогдсон. Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн ахмадын кабинетаар 2025 оны 5 дугаар сарын байдлаар нийт үзлэг 3266 үүнээс өвчний учир 2741, идэвхтэй хяналтад 525 үзлэг хийж кабинетаар үйлчилсэн**.** Зорилтот бүлгийн байнгын хяналтад байдаг ахмад-943 байгаагаас үүнээс тусламж үйлчилгээнд хамруулсан 798 байна.	
	Арга хэмжээ 1.1.15. Хүн амын дунд эрүүл амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлэх чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн арга хэмжээг иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, төрийн болон төрийн бус байгууллагатай хамтран тогтмол зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв 100.0	Зохион байгуулсан нөлөөллийн арга хэмжээ Хамрагдсан хүн ам	20 500	20 1000	Иргэдэд эрүүл мэндийн мэдлэг олгох, хандлагыг өөрчлөх, мэдээлэл сургалт, сурталчилгааны ажлын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлж, төлөвлөгөөний хэрэгжилт 70%-ийн биелэлттэй, үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна. Аймгийн 22 эрүүл мэндийн байгууллага ард иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгох сургалт нөлөөллийн 40 гаруй арга хэмжээг зохион байгуулж 11000 гаруй иргэнийг хамруулсан. Бусад салбарын хамтын ажиллагааны хүрээнд нийт 60 төрийн болон төрийн бус байгууллагатай хамтран ажилласан. Мөн эрүүл мэндийн байгууллагуудын фейсбүүк хуудсаар дамжуулан 1500 төрлийн мэдээлэл, нийтлэлийг хүргэж давхардсан тоогоор 350,000 хүний хандалт авсан. Өмнөговь аймгийн Засаг даргын санаачилсан "Электрон тамхинаас татгалзаж, ирээдүйгээ хамгаалцгаая" аяныг 1 сарын хугацаанд зохион	100

						байгуулагдан аянд хамтарч ажилласан. Аяны хүрээнд 3 сум, 6 сургуулийн 1000 орчим сурагчдад электрон тамхины хор хөнөөлийн талаар сургалтыг зохион байгуулсан. Аймгийн хэмжээнд Дугуйтай аян, Завсарлагааны хэмнэл аян, Шүдээ угаах 24/3 аян зэрэг томоохон аяныг зохион байгуулж Мөн аймгийн хэмжээнд сар бүр “Эрүүл мэндийг дэмжих өдөр” арга хэмжээг төлөвлөн зохион байгуулж нийт 110 удаагийн сургалт, нөлөөллийн арга хэмжээг хийж 4146 хүнд хүрч ажилласан байна. Нийтийн биеийн тамирыг дэмжих чиглэлээр аймгийн 43 спорт заал, 2 усан бассейн, 5 фитнес клуб, 4 иог, бясалгалын төв, 2 бүжгийн клуб зэрэг нийт 56 байгууллага аж ахуй нэгжтэй хамтран хүн амыг хөдөлгөөний дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх, биеийн тамир, спортын идэвхтэй дасгал хөдөлгөөнийг дэмжин ажиллаж байна. МСС-д хамрагдсан байгууллагын тоо-110 МСС хамрагдсан иргэдийн тоо-4146	
	Арга хэмжээ 1.1.16 Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагад халдварт бус өвчин, тэр дундаа зүрх судасны өвчнөөс сэргийлэх, хянах нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний багц МонПЭН болон мобайл технологи	Орон нутгийн төсөв	Мобайл технологийн ашиглалтыг хувь	80	90	Сумын 14 эрүүл мэндийн төв, 3 өрхийн эрүүл мэндийн төвд мобайл технологийг ашиглаж байна. Аймгийн хэмжээнд 5 сарын байдлаар 46,289 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 15,688 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт өвчлөлийн 67,5% нь шинэ өвчлөл байна. Өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгааны 3-рт Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин-3373 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оноос 356 тохиолдлоор	90

	ашиглан тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа байдалд хяналт тавих					нэмэгдсэн байна. “Говийн оюу” хөгжлийг дэмжих сангийн дэмжлэгээр “Өмнөговь аймгийн иргэдийн эрүүл мэндийг дэмжих хөтөлбөр” 2025 арга хэмжээний хүрээнд “Эрүүл зүрх” арга хэмжээг 7 суманд зохион байгуулахаар төлөвлөгдсөн. Дээрх сумуудад зохион байгуулагдах үзлэг арга хэмжээнд мобайл технологийг бүрэн ашиглаж үр дүнг тооцож ажиллахаар бэлтгэл ажлыг хангаж байна. Мөн сургуулийн 6 настай хүүхдийн зүрхний үзлэгт 1929 хүүхэд хамрагдахаас 1383 хүүхэд хамрагдаж хамрагдалт 71.7%-тай байна. Зүрхний цахилгаан бичлэгээр 201 тохиолдол өөрчлөлттэй гарсан тул цаашид БОЭТ-д 3-р шатлалын нарын мэргэжлийн эмч нарын үзлэгт хамруулахаар төлөвлөгдсөн.	
	Арга хэмжээ 1.2.18. Өсвөр үе залуучуудын эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлэн ажиллах, эрүүл мэнд, бэлгийн боловсрол олгох цогц сургалт, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Сургалт нөлөөллийн арга хэмжээнд хамрагдсан өсвөр үеийн тоо	3520	5000	Өсвөр үеийнхнийг сонсъё, ойлгоё" сэдэвт өсвөр үеийнхний эрүүл мэндийг дэмжих сарын аяны арга хэмжээг зохион байгуулж нийгмийн сүлжээ, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр олон нийтэд чиглэсэн мэдээлэл, сурталчилгааны үйл ажиллагааг эрчимжүүлсэн. Аяны хүрээнд Эрүүл мэндийн газрын цахим хаягаар иргэдэд мэдээлэл хүргэж, Дархлаажуулалтын 7 хоногийн аянтай хамтран Даланзадгадын 6 сургуулийн 3000 хүүхдэд өртөөчилсөн мэдээлэл хүргэж танин мэдэхүйн асуумжаар мэдлэг, ойлголтыг бататгаж ажилласан. Зөв, зохистой хооллолт, идэвхтэй хөдөлгөөний дадал эзэмшүүлэх, бэлгийн бойжилт, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, сэтгэцийн эрүүл мэнд, хорт бодисын хэрэглээ, хүчирхийллийн улмаас тохиолдож буй бэрхшээл, асуудлыг шийдвэрлэх, эрсдэлт зан үйлээс	100

						татгалзах арга ухаанд суралцахад нь туслах чиглэлээр Ноён, Гурвантэс сумын 6-12 дугаар ангийн нийт 500 сурагчид сургалт мэдээллийг хүргэж "Өсвөр үеийнхнийг сонсъё, ойлгоё" сэдэвт уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. Ерөнхий боловсролын 23 сургуулиудын сурагчдын эрүүл мэндийн талаарх мэдлэг, ойлголтыг дээшлүүлэх, эрүүл зан үйл, дадал хэвшлийг төлөвшүүлж, хүүхэд нэг бүрийг эрүүл, аюулгүй амьдрахад хувь нэмэр оруулах зорилгоор Эрүүл мэндийн массын олимпиадыг зохион байгуулж Өмнөговь аймгийн ерөнхий боловсролын сургуульд сурч байгаа VI-XII ангийн 2794 суралцагч, эрүүл мэндийн хичээл зааж буй 56 багш нийт 2850 хүнд амжилттай оролцож, сурагчдын эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэн ажилласан. Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн өсвөр үеийн кабинет 2025 оны 5 сарын байдлаар 498 хүүхдэд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж өсвөр үеийнхний дунд бэлгийн замаар дамжих халдварын 24 тохиолдол, умайн хүзүүний үрэвсэл болон бусад үрэвслийн шалтгаант өвчлөлтэй холбоотой 22 тохиолдлыг тус тус эмчлэн эрүүлжүүлсэн.	
	Арга хэмжээ 1.2.19. Эрэгтэйчүүдэд чиглэсэн нийгмийн болон эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг	Орон нутгийн төсөв	Кабинетаар үйлчлүүлсэн эрэгтэйчүүдийн тоо	860	1000	Цэргийн албаны татлагын эрүүл мэндийн үзлэгээр өвчний улмаас цэргийн албанд тэнцээгүй 245 иргэнээс Халдварт өвчин-9, бусад өвчлөл-236 байна. Эрт илрүүлэг, урьдчилан сэргийлэх үзлэгт Өмнөговь аймгийн 18-87 насны нийт 11405 хүн	70

	нэмэгдүүлэх					хамрагдсан бөгөөд тэдний 34.1% (n=3891) эрэгтэйчүүд, 65.9% (n=7514) эмэгтэйчүүд байна. урологи-андрологийн кабинетад 26 хүнд тусламж үйлчилгээ үзүүлснээс 16 хүнд мэс ажилбар хийсэн байна.	
	Арга хэмжээ 1.2.20. Олон нийтийн эрүүл мэндийн ажилтнуудыг сургаж чадавхжуулах, тэдгээрээр дамжуулан эрүүл мэндийн хүрч очих үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Хүрч үйлчилсэн иргэдийн тоо	-	1000	Өмнөговь аймгийн эрүүл мэндийн салбарт олон нийтийн эрүүл мэндийн ажилтнуудыг ажиллуулах, урамшуулах, удирдлага зохион байгуулалтын асуудлыг тусгасан журмын төсөл, 2025 онд зохион байгуулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний төсөл боловсруулж НҮБ-н Хүүхдийн санд хүргүүлсэн. Хүүхдийн сангаас Өмнөговь аймагт олон нийтийн эрүүл мэндийн ажилтнуудыг ажиллуулах, урамшуулах тогтолцоог улсын хэмжээнд загвар байдлаар нэвтрүүлэхээр хамтран ажиллаж байна. Аймгийн хэмжээнд бэлтгэгдсэн 30 олон нийтийн эрүүл мэндийн ажилтнуудын уулзалт, хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж ажилласан. Говийн оюу хөгжлийг дэмжих сангийн санхүүжилтээр ОНЭМА-ыг давтан бэлтгэх ажлыг 3,4-р улиралд зохион байгуулахаар төлөвлөж байна. Өнө-орших, Ноён, Сэврэй сумын ЭМТ-ийн НЭМА-нууд 2024 онд бэлтгэгдсэн ОНЭМА-наа ажлуулан зорилтод бүлгийн /вакцин хамрагдах бага насны хүүхэд, жирэмсэн, ахмад настан/ 250 хүнд хүрч үйлчилсэн байна.	25

	Арга хэмжээ 1.2.21. Эрүүл мэндийг дэмжигч сум, байгууллага, өрх, иргэний тоог нэмэгдүүлэх, үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх, шалгуур хангасан иргэн аж ахуй нэгж байгууллагыг шалгаруулж урамшуулах	Орон нутгийн төсөв	Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллагын тоо	0	10	Эрүүл мэндийг дэмжигч сум, байгууллага, өрх, иргэний тоог нэмэгдүүлэх, үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх чиглэлээр 18 эрүүл мэндийн байгууллагуудыг удирдлага арга зүйгээр хангасан. Аймгийн хэмжээнд эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллагыг нэмэгдүүлэх зорилгоор төр болон хувийн хэвшлийн 110 байгууллагад холбогдох мэдээлэл, баримт бичгийг хүргэж ажилласан. Эрүүл аюулгүй орчин, эрүүл мэндийг дэмжих зан үйлийг сурталчлах, олон нийтэд хэвшүүлэх, ажиллагсдын эрүүл мэндийг хамгаалах, элдэв өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр ажил арга хэмжээг тогтмол зохион байгуулж ажилладаг эрүүл мэндийн дэмжигч 13 байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна. Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллагын тоог нэмэгдүүлэх, сурталчлах зорилгоор 3, 4 дүгээр улиралд болзолт уралдаан зохион байгуулахаар төлөвлөн удирдамж төслийг боловсруулж байна.	80
Зорилт 1.3. Уур амьсгалын өөрчлөлт, орчин болон хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран хэрэгжүүлнэ.							
1.3	**Арга хэмжээ 1.3.1.** Эрүүл ахуйн тухай хуулийн хэрэгжилтийг ханган эрүүл мэндийн байгууллагыг сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай болоход дэмжлэг үзүүлж, 1-2 сумын эрүүл мэндийн төвийн ариун	Орон нутгийн төсөв	Эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	-	2	Аймгийн хэмжээнд 2025 оны хагас жилийн байдлаар төрийн өмчийн нийт 22 эрүүл мэндийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна. Эрүүл мэндийн байгууллагын 100% (22) ус хангамжийн төвлөрсөн болон бие даасан шугам сүлжээнд холбогдсон байна. Ус хангамжийн төвлөрсөн шугам сүлжээнд холбогдоогүй буюу гүний худгаас ус зөөвөрлөн хэрэглэдэг эрүүл мэндийн байгууллага байхгүй байна. Үнэлгээнд хамрагдсан эрүүл мэндийн байгууллагууд 100%	100

	цэврийн байгууламжийг стандартын дагуу шинэчлэн байгуулах					(22) сум суурингийн нэгдсэн ариутгах татуургын шугам сүлжээнд холбогдсон байна. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 14 сум, 3 өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилга байшинг бүрэн шинэчилж төвлөрсөн халаалт, бохир, цэврийн шугам сүлжээндээ холбогдсон эрүүл ахуй, эмнэлгийн стандартад нийцсэн орчин нөхцөлийг бүрдүүлж иргэдэд ээлтэй орчинд тусламж үйлчилгээ үзүүлэх, эмч эмнэлгийн ажилтнууд ая тухтай орчинд ажиллах орчин нөхцөлийг бүрдүүлсэн.	
	Арга хэмжээ 1.3.2. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ авах дэд бүтцийг сайжруулан, тэдний мэдээлэл авах эрхийг хангах зорилгоор шат, баррель үсэг, зам, дуут санамжийг нэвтрүүлэлтэд хяналт тавьж ажиллах	Байгууллагын төсөв	Эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	3	10	Аймгийн хэмжээнд 2025 онд нийт 22 эрүүл мэндийн байгууллагад хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд ээлтэй орчин бүрдүүлсэн эсэхийг хяналтын хуудсаар үнэлсэн. СЭМТ-14, БОЭТ-1, ЗӨСТ-1, Говь дент шүдний төв-1, ӨЭМТ-3 үнэллээ. Үнэлгээгээр шаардлага хангасан байгууллага 10, сайжруулах шаардлагатай байгууллага 6, шаардлага хангаагүй байгууллага 6 байна. Үнэлгээ хийлгэсэн байгууллагуудад хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд ээлтэй орчинд бүрдүүлэх зөвлөмж хүргүүлсэн. Сонсголын бэрхшээлтэй иргэдэд тусламж үйлчилгээг чирэгдэлгүй түргэн шуурхай, ээлтэй хүргэх зорилгоор 4 эрүүл мэндийн байгууллагуудад дохионы хэлтэй эмч, сувилагч ажиллаж байна.	80
	Арга хэмжээ: 1.3.3 Алслагдсан эрүүл мэндийн төвүүдэд төр, хувийн хэвшлийн		Эрүүл мэндийн	-	5	Аймгийн хэмжээнд төрийн өмчийн нийт 22 эрүүл мэндийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна. Төрийн өмчийн 22 эрүүл мэндийн байгууллага нь сум, суурин газрын төвлөрсөн	100

	түншлэлийн хүрээнд нарны болон газрын гүний сэргээгдэх эрчим хүчийг ашиглан түүхий нүүрсний хэрэглээг 5-8 сумын эрүүл мэндийн төвд зогсоох	Орон нутгийн төсөв	байгууллагын тоо			халаалт дулааны шугам сүлжээнд бүрэн холбогдсон. Гурвантэс сумын эрүүл мэндийн төвд цахилгаан тасалдсан үед нарны сэргээгдэх эрчим хүчийг ашиглах цахилгаан эх үүсвэрийг шинээр суурилуулсан. 2025 оны хагас жилийн байдлаар түүхий нүүрс хэрэглэж халаалт, дулаан шийдсэн эрүүл мэндийн байгууллага байхгүй байна.	
Стратегийн зорилго 2. Хүн амд зонхилон тохиолдож буй өвчлөл, эндэгдлийг бууруулах, эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдал, хүртээмжийг сайжруулах							
Зорилт 2.1. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах							
2.1.	**Арга хэмжээ 2.1.1.** Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд “Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд тавих шаардлага” MNS 7014:2023 стандартын үнэлгээ хийж үнэлгээнээс гарсан дүгнэлт, зөвлөмжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах	Орон нутгийн төсөв	Стандарт хангалтын дундаж хувь	-	гүйцэтгэлээр	Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд тавих шаардлага MNS 7014:2023” стандартыг аймгийн хэмжээнд 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт 13 эрүүл мэндийн байгууллагад давхардсан тоогоор 120 эмч эмнэлгийн ажилчдад сургалт сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулсан Стандарт хэрэгжилтийн 95 хувьтай үнэлэгдсэн. 2025 оны 1-р улирлын байдлаар Ханбогд Гурвантэс, Цогт-Овоо, Ноён, Сэврэй, Ханхонгор сумын эрүүл мэндийн төвийн үйл ажиллагаанд стандартын хэрэгжилтийг үнэлэх 3 бүлэг, 55 шалгуур үзүүлэлтээр үнэлгээ өгч эмч эмнэлгийн ажилчдад сургалт зохион байгуулан ажилласан. Дээрх сумдад Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд тавих стандартын хэрэгжилт 95 хувьтай байна.	95
	Арга хэмжээ 2.1.2. Анхан шатны тусламж үйлчилгээ үзүүлэгч өрх, сумын эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх гэрийн	Орон нутгийн төсөв	Хөдөлгөөнт хүн амд үзүүлсэн тусламж	11337	11500	Төрийн болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд харьяаллын бус 13225 иргэнд тусламж үйлчилгээ үзүүлсэн.	100

	эргэлт, архаг өвчний хяналтын үзлэгийг чанаржуулж, гүйцэтгэлд хяналт тавьж, орон нутагт түр оршин суугч (отор), явуулын иргэдэд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг харьяалал харгалзахгүй түргэн шуурхай үзүүлнэ.		үйлчилгээний тоо			Харьяаллын бус жирэмсэн, асаргаа сувилгаа шаардлагатай 98 иргэн байна.	
	Арга хэмжээ 2.1.3. Иргэдийн дунд сайн дурын авлагагүй донорын эгнээг өргөжүүлж, аюулгүй цус, цусан бүтээгдэхүүний бэлдмэлийн хангамжийг нэмэгдүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Нийт авлагагүй донорын тоо	558	600	Өмнөговь аймгийн Бүсийн Оношилгоо Эмчилгээний төвийн цусны салбар төвд 1158 донор бүртгэлтэй. Үүнээс байнга цус өгдөг донор 2024 онд 543 байсан ба 2025 онд 162 донор нэмэгдэж Нийт авлагагүй дотор-705 болсон. Цус цусан бүтээгдэхүүний бэлдмэлийн нөөцийг бүрдүүлэх ажлын хүрээнд 2025 оны эхний хагас жилийн байдлаар Цогтцэций сумын Орон нутгийн Таван толгой ХХК –н ажилчдаас 19 хүн, 810 дугаар дотоодын цэргийн албан хаагчдын 14 хүнээс нийт 33 хүнээс явуулаар авч цуглуулсан. Цусны төв салбар дээр 225-н донороос цус авсан. 2025 оны хагас жилд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн: 1) Даршилсан улаан эс-222 нэгж 2) Улаан эсийн өтгөрүүлэг-29 нэгж 3) Цагаан эсгүйжүүлсэн улаан эсийн өтгөрүүлэг -35 нэгж 4) Цагаан эсгүйжүүлсэн улаан эс-9 нэгж 5) Хөлдөөсөн сийвэн-38 нэгж 6) К сийвэн -38 нэгж 7) Криопреципитат-38 нэгж 8) Ялтас эсийн өтгөрүүлэг-18 нэгж бэлтгэсэн. Цусны бүлэг бүрээс 10 нэгжээс доошгүйгээр нөөцийг бүрдүүлэн бэлэн байдлыг ханган	100

						ажилладаг. Мөн сар болгоны 3-ны өдөр цусаа бэлэглэх аяныг зохион байгуулж сайн дурын авлагагүй донорын эгнээг өргөжүүлэн ажиллаж байна.	
	Арга хэмжээ 2.1.4. Эрүүл мэндийн байгууллагын чанарын удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэх, үйлчлүүлэгч төвтэй үйлчилгээг үзүүлэх, үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлыг хангах, тусламж үйлчилгээний чанарыг тасралтгүй сайжруулах, хөгжүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Төлөвлөгөөний хэрэгжилт	90,5	92	Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны 03 дугаар сарын 05-ны Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулах төлөвлөгөөг 18 Эрүүл мэндийн боловсруулан хагас бүрэн жилээр хэрэгжилтийг тайлагнаж байна. Хагас жилийн хэрэгжилт төлөвлөгөөний дагуу 06 сарын 20-нд тайлагнана. ЭМХТ-тэй хамтран ажиллаж ЭМТҮЧАБ-ын чиглэлээр ажлын байрны сургалт зохион байгуулж Сум, өрхийн ЭМТ-ийн Чанарын 19 ажилтныг хамрагдсан. Тохиолдол эрсдэлийн мэдээллийн нэгдсэн санд 18 эрүүл мэндийн байгууллагын 34 эрүүл мэндийн ажилтанд бүртгэл үүсгэж Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвд 16 тохиолдол сумын эрүүл мэндийн төвд 5 тохиолдол бүртгэж шийдвэрлэсэн.	85
	Арга хэмжээ 2.1.5 Эмнэлгийн магадлан итгэмжлэлийн явцын үнэлгээ хийж, магадлан итгэмжлэл олгуулахад мэргэжил аргазүйн дэмжлэг үзүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Тухайн жилд магадлан итгэмжлэгдсэн байгууллагын тоо	10	13	2025 онд Магадлан итгэмжлэлд орох Сумын эрүүл мэндийн төв-5, Өрхийн эрүүл мэндийн төв-1, Хувийн хэвшлийн -2 байгууллагад дэмжлэгт хяналт хийх, аргазүйгээр хангах төлөвлөгөө гаргаж ажилласан.Төлөвлөгөөний дагуу 4 СЭМТ, ӨЭМТ-1 ХХЭМБ-1 дэмжлэгт хяналт хийж магадлан итгэмжлэлийн бэлтгэл ажлыг хангуулан зөвлөгөө өгч ажилласан.	80

						Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвөөс Магадлан игэмжлэлийн шинжээч нарыг 2025 оны 06 сарын 12-нд ажиллуулах чиглэл ирсэн.	
	Арга хэмжээ 2.1.6 Сувилахуйн тусламж үйлчилгээнд нотолгоонд суурилсан чанар сайжруулах тогтолцоог бий болгож, тусламж үйлчилгээг хөгжүүлэх, тусламж үйлчилгээнд орчин үеийн техник технологийг нэвтрүүлэх, сувилахуйн арга, аргачлалыг сайжруулж сувилагчдын судалгаа, шинжилгээний ажил эрхлэлтийг чадавхжуулах.	Орон нутгийн төсөв	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	90.2	95	Өмнөговь аймгийн сувилахуй, тусгай мэргэжлийн тусламж үйлчилгээний чиглэлээр 2025 онд хэрэгжүүлэх 4 зорилтын 36 арга хэмжээ төлөвлөсөн. хагас жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт 87 хувь. Монголын дотрын сувилагч нарын нийгэмлэг-117, Мэс заслын мэргэшсэн сувилагчдын нийгэмлэгийн сургалт-нд 45 сувилагч, тусгай мэргэжилтэнг танхимаар авч сувилагч, тусгай мэргэжилтнүүдэд багц цагийн бүрдүүлэлтийг хийж хамруулсан. Монголын экспорт, импортыг дэмжих үндэсний төвийн харьяа “Потеншил” сургалтын төвтэй хамтран “Туслах сувилагч” бэлтгэх сургалтыг зохион байгуулж байгаа бөгөөд орон нутгаас 25 ажилтан 3 сарын хугацааны суралцаж 7 сард төгсөнө. Говийн оюу хөгжлийн дэмжих сан, АЗДТГ-н Нийгмийн бодлогын хэлтэстэй хамтран Олон улсын сувилагч нарын өдрийг тохиолдуулан сувилагч, тусгай мэргэжилтнүүдийн дунд "нотолгоонд суурилсан сувилахуйн тусламж үйлчилгээ-2025" онол практикийн бага хурлыг зохион байгуулагдаж 16 илтгэл хэлцэгдсэн. Үүнээс Тэргүүн байр- Цэцэгсийн мишээл хүүхэд харах төвийн хөдөлгөөн засалч-Б.Ариунномин Ерөнхий боловсролын сурагчдын тулгуур эрхтэн	100

						тогтолцооны сэрэмжлүүлэх үнэлгээний үр дүн сэдвээр Дэд байр- БОЭТ-н Гемодиалекийн техникч Ц.Баярцэнгэл-Хэвлийн диализийн эмчилгээний өмнөх болон дараах гемоглобулины хэмжээг цус цусан бүтээгдэхүүний хэрэглээтэй харьцуулсан нь сэдвээр Гутгаар байр-Манлай сумын ЭМТ-ийн ахлах сувилагч Н.Сумъяа-Ахмад настны унах эрсдэл, түүний хоорондын хамаарлыг тодорхойлсон нь сэдвээр тус тус шалгарсан. “Сувилагчийн нэг өдөр” мэргэжил сурталчлах видео контент бичлэгийг БОЭТ- 3, ӨЭМТ- 3 Нийт-6 удаагийн контентийг хийж ЭМГ-ын цахим хаягаар дамжуулан олон нийтэд хүргэсэн. Нийт 46,4 мянган хандалт авсан. Судалгааны ажлыг нотолгоонд суурилан шалгаруулах “Чанартай тусламж- Чадавхтай мэргэжилтэн-2025” сувилагч, тусгай мэргэжилтний ажил мэргэжлийн уралдаан зохион байгуулсан.Тус уралдаанд: БОЭТ-ийн 2 баг, Төвийн бүс: /ӨЭМТ-үүд, Хувийн хэвшил, ЗӨСТ, Өмнөд бүс: /Баян-Овоо ,Номгон, Хүрмэн, Цогтцэций/, Баруун бүс:/Гурвантэс, Ноён, Сэврэй,Баяндалай, Булган/, Зүүн бүс: /Ханбогд, Манлай, Цогт-Овоо,Мандал-Овоо,Ханхонгор/ Өмнөд бүс: /Баян-Овоо ,Номгон, Хүрмэн, Цогтцэций/ Нийт -6 баг оролцож Шилдэг баг- БОЭТ-ийн Г.Өлзийханд ахлагчтай баг,	

						Шилдэг сувилагчаар -БОЭТ-ийн мэс заслын тасгийн ахлах сувилагч Т.Түмэндэлгэр Шилдэг эх баригчаар -БОЭТ-ийн төрөх тасгийн эх баригч Э.Мөнхтунгалаг Шилдэг лаборантаар -ЗӨСТ-ийн лаборант Д.Оюунчимэг Шилдэг ариутгагчаар- Ханбогд СЭМТ-ийн ариутгагч Н.Мөнхцэцэг нар шалгарсан.	
	Арга хэмжээ 2.1.7. Өрхийн эрүүл мэндийн төвтэй байгуулах гүйцэтгэлийн гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлж, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн үйл ажиллагааны гүйцэтгэлд тогтмол хяналт тавин ажиллах	Орон нутгийн төсөв	Гэрээний хэрэгжилтийн хувь	88.4	95	Аймгийн 3 өрхийн эрүүл мэндийн төвтэй хамтран ажиллах гурвалсан гэрээг 01-р сарын 29-ний өдөр байгуулж аймгийн Засаг даргаар батлуулсан. Гэрээний хэрэгжилтийг үнэлэх ажлын хэсэг Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны А/122 дугаар тушаалыг үндэслэн 02-р сарын 20-ны өдөр аймгийн Засаг даргын захирамжаар батлагдсан. Тушаалын дагуу гэрээний хагас жилийн хэрэгжилт тайлагнах хугацаа болоогүй.	80
Зорилт 2.2 Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, эх, хүүхдийн эндэгдэл, үр хөндөлтийг бууруулах							
	Арга хэмжээ 2.2.1. *“Эх хүүхдийн эрүүл мэнд”* аймгийн хөтөлбөрийг тусгай төлөвлөгөөний хүрээнд үр дүнтэй хэрэгжүүлэх	ОНТөсөв 100.0	Хөтөлбөрийн шалгуур үзүүлэлт	91.2	95	Эх хүүхдийн хөтөлбөрийн 2025 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд 3 зорилтын 20 арга хэмжээ төлөвлөгдсөн. Төлөвлөгөөний хэрэгжилт-50 хувьтай 1.“Нярайн өвчлөл, эндэгдлийг бууруулах, Эх, нярайн тусламж үйлчилгээ сайжруулах” мэдлэг, дадал олгох ХӨЦМ-ийн дагуу бага насны хүүхэд тусламж үзүүлэх, жирэмсний хяналтыг сайжруулах бүсчилсэн сургалтыг бүсчлэн зохион байгуулсан. Баруун бүс- 33, Зүүн бүс- 28, Төвийн бүс- 21 эмч, сувилагч нарыг 19 сэдвийн хүрээнд эмч нар	50

						тохиолдлын хэлэлцүүлэг хэлбэрээр харилцан ярилцах, үзүүлэн таниулах материал, мэдээллийн технологийг ашиглан сургалт хийгдсэн. мөн хилийн бүс нутагт зохион байгуулагдаж, цэргийн анги, заставын эмч нарыг хамруулсан нь салбар бүрийн оролцоог хангаж эрүүл мэндийн байгууллага хоорондын уялдаа холбоог сайжруулах, харилцан туршлага судлах боломжийг бүрдүүлсэн. 2.“Жирэмсний хяналтыг сайжруулах, эхийн эндэгдлийг бууруулах” зорилготой 15 сум, 3 ӨЭМТ-н 20 эх баригч нарыг БОЭТ-ийн Төрөх эмэгтэйчүүдийн тасагт 3 ээлж болгон 7 хонгийн ажлын байрны дагалдан сургалтад хамруулсан. 3. ЭХЭМХТ-тэй хамтран өрх, сумын эрүүл мэндийн төвийн 50 гаруй эмч нарыг хамруулан чадавхжуулах сургалт, 2025 оны 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн аудитын хурлыг зохион байгуулсан. 4. нярайн сурфактант эмчилгээг 14 хүүхэд хүргэсэн.	

2.2	**Арга хэмжээ 2.2.2** Эх барихуйн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, эх, ургийн анагаах ухааныг хөгжүүлж, эрүүл мэндийн байгууллагуудыг мэргэжил аргазүйгээр хангах	Улсын төсөв	Эхийн эндэгдэл	0	0	2025 онд одоогийн байдлаар эхийн эндэгдэл бүртгэгдээгүй байна. Эх барихын тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудыг хариуцан ажиллах БОЭТ-ийн эх барих, эмэгтэйчүүдийн нарийн мэргэжлийн эмч нарыг томилгоожуулан, шаардлагатай үед мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөг үзүүлэх хуваарь гаргасан. Эх барих эмэгтэйчүүдийн зөвлөх эмч Б.Мөнхбат / Сэврэй, Ханбогд / Тасгийн эрхлэгч, эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч Д.Отгонжаргал /Гурвантэс, Мандал-Овоо, Номгон/ Эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч Т.Пүрэврагчаа/ Булган, Ноён, Цогтцэций/ Эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч М.Золзаяа /Баяндалай, Баян-Овоо, Шимбилэг ӨЭМТ/ Эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч Б.Батчимэг/ Ханхонгор, Хүрмэн, Цогт-Овоо, Өнө-Орших ӨЭМТ/ Эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч Э.Энх-Эрдэнэ/ Манлай, Энхийн хүслэн ӨЭМТ/ Эх барихын тусламж үйлчилгээний чиглэлээр Сэврэй Ноён суманд дэмжлэгт хяналтыг хийж эх барих эмэгтэйчүүдийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх бэлэн байдал, жирэмсний хяналтад зөвлөгөө зөвлөмж өгсөн. 577 жирэмсэн эх хяналтад шинээр орсны 535(92,7%) эхний 3 сартайд, 39(6,8%) 4-6 сартайд, 3/0.5%/ нь хожуу хяналтад орсон байна. Эхийн ноцтой хүндрэл 2 бүртгэгдсэн.	100

	Арга хэмжээ. 2.2.3. Эх, нялхас, 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, ялангуяа сэргийлж болох эндэгдлийг тууштай бууруулах чиглэлээр тэгш, хүртээмжтэй, чанартай тусламж, үйлчилгээг орон нутгийн түвшинд зохион байгуулж, эх, хүүхдийн эндэгдэлд судалгаа тогтмол хийж, хариу арга хэмжээ хэрэгжүүлэн үр дүнг тооцон ажиллах	Улсын төсөв	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин /1000 амьд төрөлтөд/	16.5	12	1-5 насны хүүхдийн 2 эндэгдэл бүртгэгдсэн нь осол гэмтлийн шалтгаантай байна. Эмнэлийн тусламж үйлчилгээний шалтгаант нас баралт байхгүй байна. 1000 амьд төрөлтөд 4.3 байна.	100
	Арга хэмжээ 2.2.4. Жирэмсэн эмэгтэйн амь насанд ноцтой хүндрэл гарч зайлшгүй тээвэрлэх шаардлага үүссэн тохиолдолд онгоц болон бусад тээврийн хэрэгслийн зардлыг Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс гарган дэмжлэг үзүүлнэ.	Орон нутгийн төсөв	Дэмжлэг авсан хүний тоо	1	Тохиолдол	2025 онд одоогийн байдлаар эхийн ноцтой хүндрэл 2 бүртгэсэн. Тус тохиолдлуудад БОЭТ-ийн хамт олон чанартай тусламж үйлчилгээг үзүүлж, ЭХЭМҮТ-н хамт олноос мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө авч, газар дээр нь тусламж үйлчилгээг амжилттай үзүүлэн ажилласан.	100
	Арга хэмжээ 2.2.5. Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хамралтыг нэмэгдүүлэн жирэмсэн үеийн гурвалсан халдвар (ХДХВ, тэмбүү,	Орон нутгийн төсөв	Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь	90.2	91	Хагас жилийн байдлаар 795 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оноос 194 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт халдварт өвчний 261 буюу 32,8%-г БЗДХ, үүнээс 107 /41.0% /-г Тэмбүү , 78 /30.1%/-г Заг хүйтэн, 35 /13.4%/-г Трихомониаз, /41 /15.7%/ -г Бэлгийн	100

	гепатитын В, С, вирус)-ын илрүүлэг шинжилгээний хамрагдалт, тэмбүүтэй жирэмсэн эмэгтэйн эмчилгээ, эмчилгээний дараах хяналт, бэлгийн хавьтагчийн илрүүлэлт, оношилгоо, эмчилгээний байдалд байнга хяналт тавьж төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдол гаргахгүй ажиллах					замаар дамжих бусад халдварт өвчин ээзлж байна. 577 жирэмсэн эх хяналтад шинээр орсны 535(92,7%) эхний 3 сартайд, 39(6,8%) 4-6 сартайд, 3/0.5%/ нь хожуу хяналтад орсон байна БЗДХ-н 16,5 нь жирэмсний үзлэгээс, 3,8% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 77,0% нь өвчний учир амбулаториор, 2,7% нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна. Элэгний С вирусийн эмчилгээнд хамрагдах шаардлагатай 10 иргэнээс 8 иргэнийг эмчилгээнд бүрэн хамруулж, 5 хүн эдгэрсэн байна. Үүнээс жирэмсэн 3 хүн эмчийн хяналтад орсон байна. Элэгний В вирусийн эмчилгээнд 10 хүн шинээр хяналтад орж нийт 35 хүн эмийн эмчилгээнд тасралтгүй хамрагдаж байна. Үүнээс жирэмсэн 1 эх эмчийн хяналтад ороод байна. Тэмбүүгийн халдварыг илрүүлэх шинжилгээнд нийт 517 жирэмсэн хамрагдсанаас 30 эх хуучин халдвартай байна. Төрөлхийн тэмбүү бүртгэгдээгүй байна. В вируст хепатитийн эсрэг сэргийлэх тарилгын 24 цагийн хамралтын хувь -100 хувь буюу 459 хүүхдийг хамруулсан.	
	Арга хэмжээ 2.2.6. Өрх, сумын эрүүл мэндийн төвд 9 сар, 18 сар, 36 сартай хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийн цогц үзлэг тогтмол зохион	Орон нутгийн төсөв	Хөгжлийн цогц үзлэгт хамрагдсан хүүхдийн хувь	99	99	2024 оны хэмжээнд манай аймгаас нийт 4 сургагч багш /9 сар, 18 сар, 36 сартай хүүхдийн хөгжлийн цогц тусламж үзүүлэх сургагч багш болсон. Тус багш нараар өрх, сумын эрүүл мэндийн төв болон ЕБС-ийн эмч нарт ажлын байрны	50

	байгуулж, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн сэргээн засах, хөдөлгөөн засах тусламж, үйлчилгээг өргөжүүлж энэ чиглэлийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эрүүл мэндийн байгууллагыг дэмжиж ажиллах					сургалтыг хийхээр удирдамж боловсруулан хянуулахаар хүргүүлсэн байгаа. 5 сарын байдлаар давхардсан тоогоор 18110 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 49,7% эзэлж байна. Хяналтад хамрагдсан хүүхдүүдээс 111 хүүхэд жингийн алдагдалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,3%-г эзэлж байгаа ба 58 хүүхэд туранхай, 30 хүүхэд өсөлтийн хоцрогдолтой байна. 0-1 насны хүүхдийн хяналт 76,0%, 0-2 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 44,0%-тай байна.	
	Арга хэмжээ 2.2.7. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний төвлөрлийг сааруулах зорилгоор төрөлжсөн мэргэжлийн тусламж үзүүлэх Үндэсний багийг орон нутагт ажиллах нөхцөлийг ханган байр, хоол, унааны зардлыг шийдвэрлүүлэх	Орон нутгийн төсөв		-	Гүйцэтгэл ээр	ЭМС-н 2024 оны А/387 тоот тушаалын дагуу Төвлөрлийг сааруулах Үндэсний баг Өмнөговь аймагт 3 дахь удаагаа ирж ажиллалаа. Зорилтот бүлгийн тусламж үйлчилгээ авах 756 иргэний бүртгэл мэдээллийг анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагууд гаргасан. Үндэсний баг 8 хоног ажиллаж Зүрх судасны эмчийн үзлэг-596, Мэдрэлийн эмчийн үзлэг-184 үүнээс мэдрэлийн ангиологи эмчийн үзлэг-36, Интервеншиналь радиологи эмчийн үзлэг-84, Хавдрын мэс засал эмчийн үзлэг-80, Хими эмчийн үзлэг-62 нийт 1006 өвчтөн үзэж зөвлөгөө өгсөн. Хавдрын судас бөглөх-8, Тархины судасны ангиографи- 5 Зүрхний титэм судсан дотуурх оношилгоо- 38 хүнд, Зүрхний титэм судсанд стент тавих буюу судас тэлэх эмчилгээ 16 хүнд хийгдсэн байна.Тархины судасны ангиографийн оношилгоог 6 хүнд хийснээс 2 хүн тархины	100

						судасны цүлхэн оношлогдсон. УБ хот руу УНТЭ-шилжүүлсэн. Элэгний хавдрын тэжээгч судас бөглөх эмчилгээг 8 өвчтөнд хийж 1 үйлчлүүлэгчийн элэгний буглаанд гуурс тавьж хавдрын Хөхний биопси - 2 хүнээс авсан. Судсан дотуурх оношилгоо эмчилгээ, мэс ажилбарыг 7 төрлөөр 57 өвчтөнд үзүүлж судсан дотуурх оношилгоог 44 хүнд хийсэн. Орон нутгийн төсвийн 20 сая төгрөгөөр Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвд ангиографийн тусламж үйлчилгээний дараа хянах хэсгийг тохижуулан ашиглалтад оруулсан.	
Зорилт 2.3 Уламжлалт анагаах ухаан, сэргээн засах үйлчилгээг орчин үеийн анагаах ухаантай хослуулан хөгжүүлэх, иргэдийн дунд эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх							
2.3.	**Арга хэмжээ 2.3.1** Уламжлалт анагаах ухаан, сэргээн засах тусламж үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлж, чанар, хүртээмжийг сайжруулах	Улсын төсөв	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	87	90	Орон нутагт Уламжлалт анагаах ухааныг хөгжүүлэх ““Нөлөөллийн баг”-т аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн болон хувийн хэвшлийн уламжлалт анагаах ухааны эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд нийт 76 гишүүн байдаг. Багийн удирдах зөвлөлд эрүүл мэндийн байгууллагуудын төлөөллөөс бүрдсэн 15 гишүүн ажилладаг бөгөөд 2025 онд хэрэгжүүлж ажиллах 9 арга хэмжээг төлөвлөөж төлөвлөгөөний хэрэгжилт 66 хувьтай. Эмнэлзүйн ховор тохиолдол нэмэгдүүлэх, сургалт зохион байгуулан 23 эмч хамрагдсан цаашид үе шаттайгаа зохион байгуулахаар төлөвлөж байна. Эмч мэргэжилтнүүдийг чадавхжуулах сургалт уулзалтыг 3 удаа давхардсан тоогоор 58 эмч мэргэжилтнийг хамруулан зохион байгуулсан. Сургалтын үр дүнд эмч мэргэжилтнүүд яаралтай	66

						тусламж, хануур заслын гардан үйлдлийн дадлага суралтыг баталгаажуулж лавлагаа шатлалтэй хамтран ажиллах хэлцэлд хүрсэн. Мөн Даланзадгад хотын өдөр, “Явуулын оффис” арга хэмжээнд иргэдэд үнэ төлбөргүй үзлэг оношилгоо, зөвлөгөө зөвлөмжийг нийт 194 иргэнд хүргэж ажилласан. Аймгийн хэмжээнд Сэргээн засах, уламжлалтын 40 ортой эмнэлгийн барилгыг улсын комисс хүлээн авсан. Эмнэлгийн ажиллах эрх зүйн орчин, төсвийн төслийг боловсруулан ЭМЯ, аймаг, УИХ-ын орон нутгийн гишүүдэд албан бичгээр хүргүүлсэн. Уламжлалт анагаах ухаан, сэргээн засахын тусламж үйлчилгээг өргөжүүлэх, эмч мэргэжилтнийг сургаж чадавхжуулахад гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлж ӨМӨЗО-Альша аймгийн Монгол эмнэлгийн хороо, БНСУ-ын Жонбук мужийн Хёосаран медикал групп эмнэлэгтэй хамтран ажиллах санамж бичиг байгуулсан.	
	Арга хэмжээ 2.3.2 Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн сэргээн засах, хөдөлгөөн засал тусламж, үйлчилгээг өргөжүүлж энэ чиглэлийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эрүүл мэндийн	Төсөл хөтөлбөр	Хүрч үйлчлэх зорилтод бүлгийн хүүхдэд тусламж үйлчилгээ үзүүлсэн хувь	92.3	93	18 хүртэлх насны Хөгжлийн бэрхшээлтэй 436 үүнээс 0-15 насны хөгжлийн бэрхшээлтэй байнгын хяналтад 327 хүүхэд байна. Сүү тараг хөтөлбөрт хөгжлийн бэрхшээлтэй-1541 хамрагдах жагсаалт гаргасан Зуны сувилалд -1 ХБХүүхэд амахаар хүсэлт илүүлсэн. “Цэцэгсийн мишээл” хүүхэд харах төв нь хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн өдөр өнжүүлэх	41

	байгууллагыг удирдлага арга зүйгээр хангах					төвийг хүүхдийн хөдөлгөөн засалч ажиллуулж байгаа бөгөөд он гарсаар 30 гаруй хүүхдэд хөдөлгөөн заслын тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна.	
	Арга хэмжээ 2.3.3. Төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх тусламж, үйлчилгээнд хэрэглэх эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тооцоо, судалгааг гарган, худалдан авах ажиллагааг хуулийн дагуу зохион байгуулах	Улсын төсөв	Эмийн хангалтын хувь	99.1	99.5	2025 онд өрх, сумын ЭМТ-н тусламж үйлчилгээнд шаардлагатай эм эмнэлгийн хэрэгслийн ХАА-ны ТЭЗҮ-г 22 багцтай 753553,6 мянган төгрөгийн төсөвт өртөгтэйгөөр төлөвлөн, төлөвлөгөөг батлуулан, ХАА-ын цахим системд ӨМАЭМГ/20250102001 дугаартай тендер шалгаруулалтыг зохион байгууллаа. Тус тендер шалгаруулалтад 27 ЭХНБ-с ирүүлсэн 69 багцын тендерт үнэлгээ хийж шалгарсан 12 ЭХНБ-тай 624,464,237 төгрөгийн өртөг бүхий захиалагч, нийлүүлэгч, хэрэглэгч талуудын гуравласан гэрээг хуулийн хугацаанд байгуулж цахим системд нийтэлсэн. Эхний хагас жилийн байдлаар гэрээний гүйцэтгэл 45% хэрэгжсэн. Tender.gov.mn цахим дэлгүүрээс 3 удаагийн худалдан авалтыг зохион байгуулж 138,178,269 төгрөгийн 87 нэр төрлийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийг 28 ЭХНБ-тай гэрээ байгуулан худалдан сум өрхийн эрүүл мэндийн төвд түгээсэн. Гэрээний гүйцэтгэл 92%-тай хэрэгжлээ. Төлөвлөсөн худалдан авах ажиллагааг хуулийн хугацаанд 100 хувь зохион байгуулж ажилласан. Нийт эмийн сангууд 90,630 жор хүлээн авч, 7.8 тэрбум гаруй төгрөгийн эм бараа борлуулалт хийсэн. ЭЭСангуудад нийт 15045 жор ирсний 50,1%(7646) нь ЭМДаатгалын, 1,3% (199)	74,6

						мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 47,8%(7200) нь энгийн эмийн жор Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дунджаар 74,6% байна.	
	Арга хэмжээ 2.3.4 Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн зохистой хэрэглээ, эмийн чанар аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээ зохион байгуулж ажиллах	Улсын төсөв	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	7	8	Иргэд, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн эмийн зохистой хэрэглээ, чанар аюулгүй байдлын талаарх мэдлэгийг нэмэгдүүлэх сургалт мэдээллийн арга хэмжээг зохион байгуулах тухай удирдамжийг батлуулан нийтийн үйлчилгээтэй эмийн сангуудад хүргүүлсэн. 2 дугаар улиралд зохион байгуулах эмийн жор бичилтийн стандартын хэрэгжилтийг нэмэгдүүлэх ажлын төлөвлөлтийн хүрээнд -Эмийн жор бичилтийн судлагааг авч судалгаанд нийт 36 эмийн сан хамрагдаж, 56123 ширхэг жор хүлээн авснаас, 5939/10,5%/ алдаатай буюу хүчингүй жор бичигдсэн байна. Нийт алдаатай жорын 3667 буюу 61,8%-нь эмчийн нэр тамга тэмдэг дутуу бичигдсэн жор байна. -Нийтийн үйлчилгээтэй эмийн сангуудад зориулсан Эмийн жор бичилтийн чиглэлээр хууль эрх зүйн орчин, судалгааны үр дүнг танилцуулах, эмнэлэг эрүүл мэндийн байгууллагуудад сургалт зохион байгуулах арга зүйн цахим сургалтыг 1 удаа хийж, нийт 42 эмийн сан сургалтанд хамрагдсан. Хувийн хэвшлийн 3, ӨЭМТ 1, СЭМТ-4 Эмийн сан 4 нийт 12 ЭМБ-ын үйл ажиллагаанд эмийн чанар аюулгүй байдал зохистой хэрэглээний чиглэлээр мөрдөх тушаал шийдвэрийн хэрэгжилтийн байдалд хяналт үнэлгээ хийж ажилласан. Эдгээр	50

						байгууллагад давхарлсан тоогоор 47 заалт бүхий зөвлөмжийг хүргүүлсэн. Судалгаа 1 удаа, сургалт 1 удаа, дэмжлэгт хяналт үнэлгээ 12 удаа хийгдсэн.	
	Арга хэмжээ 2.3.5 Тусгай зөвшөөрөл бүхий эрүүл мэндийн байгууллагуудад хяналт тавих, тусгай зөвшөөрлийг олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх асуудлуудыг хуулийн хүрээнд, хугацаанд нь шийдвэрлэж ажиллах	Улсын төсөв	Хяналт үнэлгээнд хамрагдсан ЭМБ-ын тоо	22	25	Эхний хагас жилийн байдлаар тусгай зөвшөөрлийн асуудлаар комисс болон эрүүл мэндийн газрын удирдлагын багийг 3 удаа хуралдуулж, нийт 20 асуудал (шинээр 4, хугацаа сунгуулах 10, байршил солих 4, бусад 2) –г хэлэлцэн шийдвэрлүүлж ажилласан. Хурлын шийдвэрийн дагуу ЭМБ-ууд хүргүүлэх зөвлөмжийг 10 ЭМБ-д хүргүүлсэн байна. Үүнээс 3 ЭМБ –ууд зөвлөмжийн тайланг 8 сарын 1-нд ирүүлнэ. 2024 оны эцсийн байдлаар аймгийн тусгай зөвшөөрөл бүхий ЭМБ-н дэлгэрэнгүй судалгаа болон 2025 онд тусгай зөвшөөрлийн хугацаа дуусах ЭМБ-удын судалгааг гарган байгууллагын цахим хуудсанд байршуулсан. 2025 тусгай зөвшөөрлийн хугацаа дуусах ЭМБ-н үйл ажиллагаанд хяналт тавих зорилгоор байгууллагын Тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгуулсан 11 /эмнэлэг 7 эмийн сан 4/ Шинээр олгосон тусгай зөвшөөрөл 2 /1 АШМУХ, 1 эмийн сан/ 2025 онд магадлан итгэмжлэлд орох, тусгай зөвшөөрлийн хугацаа дуусах анхан шатны болон хувийн хэвшлийн нийт 12 эрүүл мэндийн байгууллагад дэмжлэгт хяналт үнэлгээг хийх төлөвлөөг гаргасан.	100

						Төлөвлөгөөний дагуу Сумын эрүүл мэндийн төв-4, Өрхийн эрүүл мэндийн төв-1, Хувийн хэвшлийн Эрүүл мэндийн байгууллага-3 нийт 8 байгууллагад дэмжлэгт хяналт хийж зөвлөгөө зөвлөмжөөр хангаж ажилласан.	
Стратегийн зорилго 3. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын эмч, сувилагч, мэргэжилтэн, ажилтануудын хүрэлцээ, чадамжийг нэмэгдүүлж, дэмжин хөгжүүлэх, тэдний амьдрах орчин, нийгмийн хамгааллыг сайжруулна.							
Зорилт 3.1 Эмч, сувилагч эрүүл мэндийн салбарын мэргэжилтэнийг сургах, чадавхийг нэмэгдүүлж, нийгмийн хамгааллыг дэмжих							
	Арга хэмжээ 3.1.1. Эмч, сувилагч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн ур чадварыг дээшлүүлж, эмч мэргэжилтнүүдийн дунд ёс зүй, харилцаа хандлагыг дээшлүүлэх арга хэмжээ зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Зохион байгуулсан сургалтын тоо Сургалтад хамрагдсан эмч мэргэжилтний тоо	10 496	10 500	АЗДТГ, Говийн оюу хөгжлийг дэмжих сант хамтран БОЭТ-ийн 2 баг, Төвийн бүс: /ӨЭМТ-үүд, Хувийн хэвшил, ЗӨСТ, Өмнөд бүс: /Баян-Овоо ,Номгон, Хүрмэн, Цогтцэций/, Баруун бүс:/Гурвантэс, Ноён, Сэврэй,Баяндалай, Булган/, Зүүн бүс: /Ханбогд, Манлай, Цогт-Овоо,Мандал-Овоо,Ханхонгор/ Өмнөд бүс: /Баян-Овоо ,Номгон, Хүрмэн, Цогтцэций/ Нийт -6 багийн 24 сувилагч тусгай мэргэжилтэн оролцож амилуулах суурь тусламжийн гардан сургалтыг зохион байгуулсан. Аймгийн Засаг даргын Тамгын газраас 2025 оны 1-р сард төрийн албан хаагчийн ёс зүй, сахилга хариуцлагыг дээшлүүлэх, төсвийн сахилга бат, хариуцлагыг чангатгах, ёс зүйтэй албан хаагчийг төлөвшүүлэх зорилготой "Төрийн албан хаагчийн сахилга хариуцлагын зөвлөгөөн"-д 20 ЭМБ-уудын дарга, нягтлан бодогч нар болон ЭМГ-ын албан хаагчид, ёс зүйн дэд хорооны гишүүд хамруулсан. Эрүүл мэндийн салбарын эмч, эмнэлгийн ажилтнуудад ёс зүйн хэм хэмжээ, хориглох зүйл, зөрчлийг ойлгуулах хариуцлагыг дээшлүүлэх	45,2

3.1.						чиглэлээр “Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хууль”-ийг сурталчлах таниулах сургалтыг үе шаттайгаар зохион байгуулах ажлын хүрээнд Ноён, Сэврэй сумын ЭМТ-ийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд, Эрүүл мэндийн газрын албан хаагчид нийт 59 хүнд сургалт зохион байгуулсан. Эрүүл мэндийн салбарын албан хаагчдын хувь хүний хөгжлийг дэмжиж эх баригч нарын баярыг тохиолдуулан хувийн санхүүгээ удирдах чиглэлээр НТСТ-ийн багш Амартүвшинтэй хамтран 21 эх баригч нарт сургалт зохион байгуулсан. Дэлхийн эмч нарын өдрийг тохиолдуулан ерөнхий болон төрөлжсөн мэргэжлийн эмч, эмнэлгийн бусад мэргэжилтнүүдийн дунд "Эрдмийн чуулган-2025" онол практикийн бага хурлыг зохион байгуулж судлаач эмч нарын 17 судалгааны бүтээлээс 13 судалгааны бүтээл, 2 ховор тохиолдол, 2 шинэ технологийн судалгаа, Олон улсын сувилагч нарын өдрийг тохиолдуулан сувилагч, тусгай мэргэжилтнүүдийн дунд "нотолгоонд суурилсан сувилахуйн тусламж үйлчилгээ-2025" онол практикийн бага хурлыг зохион байгуулагдаж 16 судалгааны бүтээлийг тус тус танилцуулсан. Арга хэмжээний тоо-6 хамрагдсан сувилагч мэргэжилтэн-154	

	Арга хэмжээ 3.1.2 Эрүүл мэндийн байгууллагын ажилтнуудыг ажлын байран дахь мэргэжил дээшлүүлэх, үндсэн болон төрөлжсөн мэргэшил эзэмшүүлэх	Улсын төсөв	Ажлын байран дахь сургалтын тоо Мэргэшүүлэх сургалтын тоо	6 13	гүйцэтгэл ээр	1.Улсын төсвийн санхүүжилтээр төгсөлтийн дараах үндсэн мэргэжлийн сургалтад 6 их эмч, төрөлжсөн мэргэжлийн сургалтад их эмч-1, сувилагч тусгай мэргэжилтнүүд-3, мэргэшил дээшлүүлэх сургалтад их эмч-5, сувилагч тусгай мэргэжилтнүүд-5, суралцаж байна. 2.Аймгийн Засаг даргын тамгын газар, Эрүүл мэндийн газар хамтран Монголын Нийгмийн эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн нийгэмлэгийн захирал Б.Машбадрах, гишүүн Д.Байгалмаа нар чиглүүлж “НИЙГМИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮНДЭС” чадавхжуулах 5 өдрийн сургалтыг зохион байгууллаа. Сургалтад Эрүүл мэндийн газрын Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн мэргэжилтнүүд, Зооноз өвчин судлалын төвийн дарга, мэргэжилтэн, сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн НЭМАжилтан, Говь дент, Итгэлтэй амьдрал төвийн эмч, арга зүйч нар, 23-р цэцэрлэгийн эмч нийт 27 хүнийг хамруулж гэрчилгээ олгов. 3. Монголын экспорт, импортыг дэмжих үндэсний төвийн харьяа “Потеншил” сургалтын төвтэй хамтран “Туслах сувилагч” бэлтгэх сургалтыг зохион байгуулж байгаа бөгөөд орон нутгаас 25 ажилтан 3 сарын хугацааны суралцаж 7 сард төгсөнө. 4. Говийн Оюу хөгжлийг дэмжих сангийн 5,0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр ХӨСҮТ-тэй хамтран зөвлөн туслах багийг орон нутагт авч ажиллуулан Халдварын сэргийлэлт хяналтын багийн үйл ажиллагааг сайжруулах зорилгоор, багийн гишүүдийг чадавхжуулах, эмнэлгийн	100

						тусламж үйлчилгээтэй холбоотой халдвараас сэргийлэх, халдварын тандалтын сайжруулах чиглэлээр СЭМТ, ӨЭМТ,БОЭТ-ийн 60 гаруй эмч, Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын 30 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд давтан ашиглаж байгаа багаж хэрэгслийн цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт, ариутгал, ариутгалын хяналт, халдваргүйжүүлэх бодисын сонголт, халдваргүйжүүлэлтийн үр дүнг хянах агуулгын хүрээнд сургалт зохион байгуулж чадавхжуулсан.	
	Арга хэмжээ 3.1.3 Аймгийн нийт эрүүл мэндийн байгууллагуудын хүний нөөцийн стандарт хангалтыг нэмэгдүүлэх	Улсын төсөв	Хүний нөөцийн стандарт хангалтын хувь	83,5	85	Аймгийн хэмжээнд эрүүл мэндийн байгууллагын хүний нөөцийн стандарт хангалт 2025 оны хагас жилийн байдлаар 84,1%-тай байна. Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн стандарт хангалт-73%, сумын эрүүл мэндийн төвүүд-82,8%, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүд-96,7% байна.	100
	Арга хэмжээ 3.1.4 Эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн баталгааг сайжруулан, орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажиллуулах чиглэлээр орон сууц, гэрээр хангах, малжуулах үйл ажиллагааг шийдвэрлүүлж дэмжүүлэх	Улсын төсөв	Дэмжлэгт хамрагдсан ажиллагсдын тоо	54	55	Дэлхийн эмч нарын өдөр, сувилагчдын өдрийг тохиолдуулан орон нутагтаа тогтвор суурьшилтай ажиллаж байгаа 3 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд монгол гэрийн дулаалга, 2 сувилагчид монгол гэр, монгол гэрийн дулаалага, 2 сувилагчид монгол гэр, 2 сувилагчид монгол гэрийн чип дулаалгыг өгсөн. Орон нутгаас хэрэгжүүлж байгаа ТАХ-д дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх хөтөлбөрт батлагдсан боловч одоогоор материал авах болоогүй байгууллагуудад чиглэл хүргүүлнэ гэсэн ирсэн материалыг хүргүүлэхээр хүлээж байна. Нийт 9 хүнд дэмжлэг үзүүлсэн.	70

	Арга хэмжээ 3.1.5 Эрүүл мэндийн байгууллагын ажилтнуудыг ажиллангаа суралцан мэргэжил дээшлүүлэх, үндсэн болон төрөлжсөн мэргэшил эзэмших, мэдлэг, ур чадварыг тасралтгүй хөгжүүлэхэд чиглэсэн гадаад, дотоодын сургалтад хамруулах, эрүүл мэндийн удирдах ажилтнуудыг үе шаттайгаар бэлтгэн ур чадварыг дээшлүүлэхэд дэмжиж ажиллах	Орон нутгийн төсөв	Дэмжлэгт хамрагдсан ажиллагсдын тоо	-	гүйцэтгэл ээр	-Улсын төсвийн санхүүжилтээр орон нутагт нэн хэрэгцээтэй байгаа хөнгөвчлөх, ангиографийн тусламж үйлчилгээг үзүүлэх 2 эмчийг ажиллан суралцах боломжийг бүрдүүлэн суралцуулж байна. -ЭМС-ын 2014 оны “Эрүүл мэндийн ажилтныг гадаад оронд мэргэжлийн сургалтад хамруулах журам” А/119 дүгээр тушаал, ЭМХТ-ийн захирлын 2025 оны “Гадаад сургалтад хамруулах тухай” А/45 дугаар тушаалыг хэрэгжүүлэх зорилгоор БНХАУ-ын Өвөрмонголын Олон Улсын монгол эмнэлгийн хороонд “Уламжлалт анагаах ухаан, сэргээн засал” чиглэлээр 5 хоногийн сургалтад БОЭТ-ийн 1 эмчийг хамруулсан. -Орон нутгийн төсвийн зардлаар Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн нүдний их эмчийг Энэтхэг улсад 7 хоногийн туршлага судлуулсан. -Говийн Оюу хөгжлийг дэмжих сангийн санхүүжилтээр Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор ЭМГ, ЗӨСТ, сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн удирдах ажилтнууд Сингапур, Малайз улсад туршлага сурласан. -Монголын сумын эмч мэргэжилтний холбоотой хамтран сумын эрүүл мэндийн төвийн 12 удирдах албан тушаалтныг Удирдлагын академид богино хугацааны сургалтад хамруулсан.	80%

Стратегийн зорилго 4. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын удирдлага, санхүүжилтийг гүйцэтгэлийн санхүүжилттэй уялдуулж, дэд бүтцийг шинэчилэн засварлан өргөтгөж, иргэдэд ээлтэй ая тухтай орчныг бүрдүүлж, техник тоног төхөөрөмжийн хангалтыг нэмэгдүүлж, технологийн дэвшлийг нутагшуулна.							
Зорилт 4.1 Эрүүл мэндийн байгууллагуудын дэд бүтэц, автомашин, тоног төхөөрөмжийн хангалтыг нэмэгдүүлэх							
	Арга хэмжээ 4.1.1. Гурвантэс сумын Эрүүл мэндийн төвийн шинэ барилгын ажлын гүйцэтгэл, гэрээний биелэлтэд хяналт тавих	ОНТөсөв 2,949.99	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	30	100	-Гурвантэс сумын эрүүл мэндийн төвийн шинэ барилгыг Грийн контакт ХХК барьж гүйцэтгэж 2025 оны 10 сард улсын комисст хүлээлгэн өгөхөөр ажлын гүйцэтгэл 40 хувьтай.	40
	Арга хэмжээ 4.1.2. Сэргээн засах 40 ортой эмнэлгийн үйл ажиллагааг эхлүүлэх, удирдлага арга зүйгээр хангах	Улсын төсөв 1.000.00	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	90	100	-Сэргээн засах эмнэлгийн барилгыг улсын төсвийн 7,3 тэрбум төгрөг, орон нутгийн төсвийн 2 тэрбум, нийт 9,3 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Хөх Бүрдийн Эх ХХК барьж гүйцэтгэн улсын комисс хүлээн авсан. Говийн Оюу Хөгжлийн Дэмжих Сангийн 1,5 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтээр сэргээн засах эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийг шийдвэрлэж хүлээн авах комисс ажиллахаар бэлтгэж байна. Үйл ажиллагааны төсвийг 2026 онд улсын төсөвт оруулахаар төсвийн төслийг хийж гүйцэтгэж байна.	90
	Арга хэмжээ 4.1.3. Хүүхдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дээшлүүлэх, нярайн эндэгдлийг бууруулах зорилгоор Бүсийн	ОНТөсөв 5,000.00	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	0	50	- Хүүхдийн 50 ортой эмнэлгийн барилгын зураг төслийг Аюутын ХХК хийж гүйцэтгэсэн. Барилга барих ажлын тендер зарлагдаж Түмт мөрөн ХХК шалгарсан байна. Барилгын нийт төсөвт өртөг 9,2 тэрбумаас 2025 онд 5 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан.	30

4.1.	оношилгоо, эмчилгээний төвд хүүхдийн 50 ортой эмнэлгийн барилгын ажлын гүйцэтгэл, гэрээний биелэлтэд хяналт тавих						
	Арга хэмжээ 4.1.4. Эрүүл мэндийн байгууллагын барилга, эмч нарын байрны засварын ажлын гүйцэтгэл, гэрээний биелэлтэд хяналт тавих /БОЭТ, Цогт-Овоо, Баяндалай, Баян-Овоо, Ханхонгор, Ханбогд /	ОНТөсөв 2,455.00	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	0	100	Орон нутгийн төсвийн санхүүжилтээр “Зам Бүрд Констракшн” компани нийт 400,000,000 сая төгрөгийн санхүүжилтээр БОЭТ-ийн дотрын тасгийн барилгын засварын ажлыг хийж дуусган, Амбулаторийн их засварын ажлыг 30%-тай хийж гүйцэтгэж байна. -Цогт-Овоо сумын эрүүл мэндийн төвийн амбулаторын барилгын гадна болон дотор дээврийн засварын ажлыг Девсофт ХХК орон нутгийн төсвийн 230,000,000 сая төгрөгийн санхүүжилтээр 85%-н гүйцэтгэлтэй хийж байна. -“Эрдэнэсийн Сан Өв ХХК” Ханхонгор сумын эрүүл мэндийн төвийн амбулаторын склад, эхийн амрах байрны барилгын дээврийг засварлах ажлыг орон нутгийн төсвийн 75,000,000 сая төгрөгийн санхүүжилтээр хийж.70 хувьтай гүйцэтгэж байна. -Баяндалай сумын эмч нарыг байрыг засварлах ажлын нийт санхүүжилт 60,000,000 сая, Ханбогд сумын ажилчдын орон сууц засварлах ажлын нийт санхүүжилт 800,000,000 сая төгрөг, Баян-Овоо сумын эмнэлгийн байрны засвар ажил тендер шалгаруулалт зарлагдсан.	50

	Арга хэмжээ 4.1.5. Зоонозын өвчин судлалын төвийн шинэ барилгын ажлын гүйцэтгэл, гэрээний биелэлтэд хяналт тавих	Улсын төсөв 3.000.00	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	0	30	Зоонозын өвчин судлалын төвийн шинэ барилгыг “Этүгэн жим” ХХК хийж гүйцэтгэж байна. Барилгын ажил 30%-тай явагдаж байна. 2026 онд барилгын хүлээлгэн өгөх төлөвлөгөөтэй ажиллаж байна.	90
	Арга хэмжээ 4.1.6. БОЭТөв болон сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийг шаардлагатай багаж, тоног төхөөрөмжийн судалгааг гаргах, ТЭЗҮ боловсруулах, хуваарилах	ОНТөсөв 850.00	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	-	100	Захиалагч байгууллагуудаас авсан саналыг үндэслэн шаардлагатай эмнэлгийн 21 нэр төрлийн 30ш тоног төхөөрөмж, жагсаалт, техник үзүүлэлтийг гарган ЗДТГ-НБХ-т хүргүүлэн орон нутгийн ХААГ тендерийг зохион байгуулсан. Эхний багц болох БОЭТ-д шаардлагатай зүрхний болон хэвлийн ЭХО аппаратуудыг “Биомед” ХХК 252 сая төгрөгийн төсвөөр 7-р сарын 7-нд нийлүүлэхээр, 2-р багц болох сумдын ЭМТ-үүдийн ТТ-ийг “НДАБ” ХХК 517 сая төгрөгийн төсвөөр 8-р сарын 29-нд нийлүүлэхээр гэрээ хийгдсэн байна.	50
	Арга хэмжээ 4.1.7. Эрүүл мэндийн байгууллагыг цахилгааны тасралтгүй эх үүсвэрээр хангах, цахилгаан эрчим хүчний доголдлоос эмнэлгийн тоног, төхөөрөмж гэмтэх, цахилгааны богино холбоо үүсэх эрсдэлээс сэргийлж дотоод хяналтыг тогтмолжуулж, цахилгааны нөөц эх	Орон нутгийн төсөв	Цахилгааны нөөц эх үүсвэрийн бэлэн байдлыг хангасан эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	20	20	Аймгийн хэмжээнд Сумын эрүүл мэндийн төв-14, Өрхийн эрүүл мэндийн төв-3 ЗӨСТ-1 ЭМГ-1, 20 ЭМБ-ууд цахилгааны нөөц эх үүсвэртэй болсон ба цахилгааны аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах талаар дэмжлэгт хяналт хийсэн болон бусад ЭМБ-уудад зөвлөмж хүргүүлэн ажиллаж байна.	100

	үүсвэрийн бэлэн байдлыг хангуулах						
	Арга хэмжээ 4.1.8. БОЭТ-д шинэ оношилгоо, эмчилгээ нэвтрүүлэхэд шаардлагатай багаж, тоног төхөөрөмжийн судалгааг гаргах, ТЭЗҮ боловсруулах, хувиарлах	Орон нутгийн төсөв 1.000.00	Шинээр нэмэгдсэн оношилгоо, эмчилгээний тоо	-	1	БОЭТ-ийн гемодиализийн тасагт нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмж, дагалдах хэрэгслийн жагсаалтын дагуу техник үзүүлэлтийг боловсруулан НБХ-т хүргүүлсэн ба тендер зарлагдан “Мисс Ди” ХХК 189,7 сая төгрөгийн төсвөөр техник үзүүлэлтийн дагуу нийлүүлэн хүлээлгэж өгч байнгын ашиглалтад орсон. Мөн нийт 700,741,919 төгрөгийн санхүүжилтээр Ангиографын өрөөний засвар болон эмч нарын байрлах байрны засвар, үйлчлүүлэгчдэд шаардлагатай нэг удаагийн хэрэгслүүдээр хангагдсан.	100
	Арга хэмжээ 4.1.9. Сумдыг холын дуудлагын түргэн тусламжийн зориулалтаар тоноглогдсон автомашинаар хангах /Эрүүл мэндийн газар, ЗӨСТ, 6 СЭМТ /	ОНТөсөв 1,280.00	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	0	100	Захиалагч байгууллагуудаас авсан саналыг үндэслэн шаардлагатай автомашины техник үзүүлэлтийг гарган ЗДТГ-НБХ-т хүргүүлэн орон нутгийн ХААГ тендерийг зохион байгуулсан. Тендерийн 1-р багц болох түргэн тусламжийн тоноглогдсон автомашинуудыг Сэврэй, Баян-овоо, Баяндалай ,Хүрмэн сумдад “Ханбогд арвижих” ХХК 843,7 сая төгрөгийн төсвөөр 8 сард нийлүүлэгдэнэ. 2-р багц ЭМГ-т туулах чадвар бүхий автомашиныг “Мансон” ХХК 278,3 сая төгрөгөөр нийлүүлэгдсэн. 3-р багц болох ЗӨСТ төвийн автомашиныг “УАЗ мега” ХХК 143,8 сая төгрөгийн төсвөөр нийлүүлэгдсэн.	85
	Арга хэмжээ 4.1.10. Баян-Овоо, Зөст, “Говь дент” шүдний төвийн шаардлагатай тоног	Орон нутгийн төсөв 485.00	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	0	100	ЗӨСТ төвд шаардлагатай ТТ-ийг “Антиген” ХХК 35 сая төгрөгийн төсвөөр нийлүүлсэн. “Говь дент” шүдний төвд шаардлагатай тоног төхөөрөмжийг “Мисс Ди” ХХК шалгарч 4 нэр	85

	төхөөрөмжийн судалгааг гаргах, ТЭЗҮ боловсруулах, хувиарлах					төрлийн ТТ, 12ш хамгаалах хэрэгслийг техник үзүүлэлтийн дагуу нийлүүлэн хүлээлгэж өгсөн. Баян-овоо сумын ЭМТ-д шаардлагатай ЭХО аппаратын тендер зарлагдаад явж байна.	
	Арга хэмжээ 4.1.11 Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг хүргэх зорилгоор "Нүүдлийн клиник" иж бүрэн тоноглогдсон автомашины ТЭЗҮ боловсруулах, гэрээний биелэлтэд хяналт тавих	Орон нутгийн төсөв 2.000.00	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	0	100	"Нүүдлийн клиник" буюу иж бүрэн тоноглогдсон автомашины тендерт "Сүвэн-уул" ХХК шалгарч 1,9 тэрбум төгрөгийн төсвөөр 8-р сарын 29-нд нийлүүлэхээр гэрээ хийсэн.	85
Зорилт 4.2. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын удирдлага, зохион байгуулалтыг сайжруулах, удирдах ажилтануудыг чадавхижуулах							
	Арга хэмжээ 4.2.1 Эрүүл мэндийн байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалт, өмчийн харьяаллыг өөрчлөх, төрийн өмчит байгууллага шинээр байгуулах, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Хүчин чадал нэмэгдүүлсэн ЭМБ-ын тоо	1	1	Эрүүл мэндийн байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалт, өмчийн харьяаллыг өөрчлөх, төрийн өмчит байгууллага шинээр байгуулаагүй байна.	100
	Арга хэмжээ 4.2.2 Иргэдэд эрүүл мэндийн зуучлах үйлчилгээг үзүүлэх Өмнөговийн иргэдэд зөвлөн зуучлах төвийг Улаанбаатар хотод байгуулна	Орон нутгийн төсөв 50.00	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	-	Гүйцэтгэл ээр	Хугацаа болоогүй	УТСХ

4.2.	**Арга хэмжээ 4.2.3.** Гадаад улсын хот, муж, төрийн байгууллага болон аж ахуйн нэгжийн төлөөлөлтэй уулзахдаа улс, орон нутгийн гадаад бодлого, байр суурийн хүрээнд ярианы сэдэв, уулзалт, арга хэмжээний удирдамжийг 30 хоногийн өмнө Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтсээр хянуулж, аймгийн Засаг даргаар батлуулж оролцох бөгөөд арга хэмжээний тайлан илтгэх хуудсыг ажлын 7 хоногийн дотор төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэст ирүүлэх.	Улс, орон нутгийн төсөв	Хуулийн хэрэгжилтийг хангах	-	Гүйцэтгэлээр	2025 оны хагас жилийн байдлаар гадаад улсад албан ёсоор зорчоогүй.	100
	Арга хэмжээ 4.2.4. Гадаад улсад албан хэргээр зорчих тохиолдолд чиг үүргийн яам болон хамтрагч байгууллагаас ирүүлсэн албан бичиг, хөтөлбөр урилгыг үндэслэн Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэст	Улс, орон нутгийн төсөв	Хуулийн хэрэгжилтийг хангах	-	Гүйцэтгэлээр	2025 оны хагас жилийн байдлаар гадаад улсад албан ёсоор зорчоогүй.	100

	бүртгүүлж, Хууль, эрх зүйн хэлтэс, аймгийн Засаг даргад танилцуулан зөвшөөрөл авч оролцоно.						
	Арга хэмжээ 4.2.5. Гадаад улсын муж, хот, дүүрэгтэй хамтран ажиллах төсөл, арга хэмжээ, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх гэрээ, санамж бичгийг сумын түвшинд аймгийн Засаг дарга болон Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэст хянуулж, Гадаад харилцааны яаманд уламжилж зөвшөөрөл чиглэл авсны дараа байгуулж баталгаажуулах бөгөөд Засаг даргын дэргэдэх агентлаг, төсөвт байгууллагууд, олон улсын байгууллагатай бие даан гэрээ, санамж бичиг байгуулахгүй.	Улс, орон нутгийн төсөв	Хуулийн хэрэгжилтийг хангах	-	Гүйцэтгэлээр	2025 оны хагас жилийн байдлаар бие даан олон улсын байгууллагатай гэрээ байгуулаагүй.	100

	Арга хэмжээ 4.2.6. Монгол хэлний тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, төрийн болон нутгийн өөрөө удирдах байгууллагууд албан хэргээ 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн кирилл болон үндэсний хос бичгээр хөтлөн явуулах, байгууллагын гадна, дотор хаяг, нэрийн хуудас, танилцуулга, бэлгэ тэмдэг, зар сурталчилгаа зэргийг кирилл болон үндэсний бичгээр хослуулан бичиж хэвших	Улс, орон нутгийн төсөв	Хуулийн хэрэгжилтийг хангах	-	Гүйцэтгэлээр	2025 оноос хос бичигтэн болох зорилтын хүрээнд албан хэргийг кирилл болон үндэсний бичгээр зэрэгцүүлэн хөтлөх бэлтгэл ажлыг хангаж бичиг хэргийн стандартын дагуу монгол бичгийн хэвлэмэл хуудсыг бэлтгэн Архивын хэлтсээр хянан баталгаажуулж, ЭМГ-ын даргын тушаалаар индексийг баталсан. Аймгийн Засаг даргын 2025 оны 01 дүгээр захирамжийн дагуу албан хэргийг хос бичгээр хөтлөн явуулж хэвшсэн. Байгууллагын А4, А5 албан тоотын бланкыг Монгол бичгээр захиалж хос бичгээр явсан бичиг болон тушаалыг хос бичгээр хөтлөн гаргаж байна.. Явсан бичиг-226, тушаал-72 хос бичгээр гаргасан. Байгууллагын ил тод мэдээллийн самбар, гадна хаяг, танилцуулгыг хос бичиг болгосон.	100
Зорилт 4.3 Эрүүл мэндийн байгууллагуудын төсөв санхүүгийн шинэчлэл, Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн гүйцэтгэлийн санхүүжилтийн системийг үр дүнтэй хэрэгжүүлж, хяналт тавих							
	Арга хэмжээ 4.3.1. Үйлчлүүлэгчийн эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх	Улсын төсөв	ЭМДаатгалаас санхүүжилт бүрэн авсан байгууллагын хувь	92	гүйцэтгэлээр	2025 оны хагас жилийн байдлаар нэг иргэний санхүүжилт 12 тэрбум буюу 90 хувьтай. Гүйцэтгэлийн санхүүжилт эхний 4 сар орсон буюу гүйцэтгэлийн хувь 60%-тай байна.	90

4.3.	**Арга хэмжээ 4.3.2.** Эрүүл мэндийн байгууллагуудын төсвийн төсөөлөл, төлөвлөлтийг байгууллагуудын эдийн засаг төсвийн судалгаа, нотолгоонд түшиглэн хийж, хэрэгжүүлэх, хуваарилах	Улсын төсөв	Төлөвлөлт , судалгаа, хуваарилалт	1 1 1	2 2 2	Эрүүл мэндийн байгууллагуудын эдийн засаг төсвийн судалгаа нотолгоонд түшиглэн байгууллагуудын төсвийн төсөөлөл, төлөвлөлтийг хийж, хэрэгжүүлэн ажиллахаар урьдчилан бэлтгэж ажиллаж байна. Хугацаа болоогүй.	100
	Арга хэмжээ 4.3.3. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын нягтлан бодох бүртгэл, мэдээлэл, тайлагналтыг хугацаанд хийж, аудитын хяналт, дүгнэлтийг гаргуулан зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллах	Улсын төсөв	Тайлагналт	14	20	2024 оны аудитын байгууллагын дүгнэлтээр зөрчилгүй буюу өөрчлөлтгүй дүгнэлтийг 13 байгууллага, хязгаарлалттай дүгнэлтийг 4 байгууллага буюу Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв, Гурвантэс, Мандал-овоо, Ханхонгор сумын эрүүл мэндийн төвүүд авсан. 2024 оны Аудитын байгууллагаас өгсөн дүгнэлтээс 76.5% нь өөрчлөлтгүй дүгнэлт авч өнгөрсөн оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад 1.1%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна. Аудитын байгууллагаас өгсөн албан шаардлага хэрэгжилт өгөх хугацаа 8 сард.	100
	Арга хэмжээ 4.3.4. Эрүүл мэндийн байгууллагад зайлшгүй шаардлагатай зардал, дэмжлэгийг Засаг даргын нөөц сан, Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө, Орон нутгийн	Орон нутгийн төсөв	Дэмжлэгт хамрагдсан ЭМБ-ын тоо	2	4	-Мандал-Овоо сумын эрүүл мэндийн төвийн архивын өрөөг засварлах зардлыг тус сумын Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 1,500,000 сая төгрөгийг шийдвэрлүүлсэн. - Орон нутгийн төсвийн 200 сая төгрөгийн санхүүжилтээр “Үзэсгэлэнт говь ХХК” Сэврэй сумын хуучин эрүүл мэндийн төвийн барилгын амбулаторын хэсгийг 5 айлын орон сууц болгон ашиглалтад оруулсан.	50

	хөгжлийн сангаас шийдвэрлүүлэх						
	Арга хэмжээ 4.3.5 Эрүүл мэндийн байгууллагуудын төсвийн гүйцэтгэл, аудитын дүгнэлт, санхүүгийн жилийн тайланг нэгтгэн хүргүүлэх	Улсын төсөв		-	Гүйцэтгэл ээр	2024 оны аудитын байгууллагын дүгнэлтээр зөрчилгүй буюу өөрчлөлтгүй дүгнэлтийг 13 байгууллага, хязгаарлалттай дүгнэлтийг 4 байгууллага буюу Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв, Гурвантэс, Мандал-овоо, Ханхонгор сумын эрүүл мэндийн төвүүд авсан. 2024 оны Аудитын байгууллагаас өгсөн дүгнэлтээс 76.5% нь өөрчлөлтгүй дүгнэлт авч өнгөрсөн оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад 1.1%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна. Аудитын байгууллагаас өгсөн албан шаардлага хэрэгжилт өгөх хугацаа 8 сард.	90
Стратегийн зорилго 5. Эрүүл мэндийн цахим системийг хөгжүүлж. үйлчилгээний шуурхай байдал, эмнэлгийн үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, ажлын чанар, хариуцлагыг дээшлүүлэх нөхцлийг бүрдүүлэх							
Зорилт 5.1 Эрүүл мэндийн салбарт телемедицин, цахим эрүүл мэндийн дэвшилтэт технологийг ашиглан эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмж, цахим үйлчилгээг өргөжүүлэн, өдөр тутмын оношилгоо, үйлчилгээнд алсын зайн технологийг нэвтрүүлнэ							
5.1	**Арга хэмжээ 5.1.1** Эрүүл мэндийн байгууллагад мэдээлэл, технологи, телемедицин техник сүлжээ, программ хангамж дэд бүтцийг өргөжүүлэн бүх эрүүл мэндийн байгууллагыг өндөр хурдны интернэт сүлжээнд холбоно.	Улсын төсөв ОНТ	Интернэт сүлжээнд холбогдсон эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	20	Гүйцэтгэл ээр	Сумын эрүүл мэндийн төв-14, Өрхийн эрүүл мэндийн төв-3 нийт анхан шатны 17 байгууллага өндөр хурдны интернэт 100 хувь холбогдож Телемедицинийг шаардлагатай тохиолдолд ашиглах шаардлагыг бүрэн хангасан. Сумын эрүүл мэндийн төвүүд шаардлагатай тохиолдолд лавлагаа шатны эмнэлгээс телемедицин ашиглан эмнэлзүйн зөвлөгөө, зөвлөмжийг авч ажиллаж байна.	100

	Арга хэмжээ 5.1.2. Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 19.1.3 дахь заалтад Эрүүл мэндийн байгууллага нь онц чухал мэдээллийн дэд бүтэцтэй байгууллага гэж заасан тул эрүүл мэндийн мэдээллийн аюулгүй байдал, мэдээллийн системийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг явуулахад шаардлагатай сервер, тоног төхөөрөмжөөр ханган байнгын хяналт тавьж ажиллана.	Улсын төсөв	Шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан байгууллагын тоо	-	1	Кибер аюулгүй байдлын эрсдэлийн үнэлгээг БОЭТ-д 2025 оны 7-р сард хийлгэхээр төлөвлөж байна. БОЭТ/онц чухал мэдээллийн дэд бүтэцтэй байгууллага/ e-health программ болон үйлчлүүлэгч, хэрэглэгчдийн мэдээллийг хадгалах сервер, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хадгалах галт ханыг үйл ажиллагаандаа хэрэглэн явуулж байна. Хугацаа болоогүй	70
	Арга хэмжээ 5.1.3. Кибер аюулгүй байдлын сургалтад Лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагын мэдээллийн технологийн ажилтан, статистик мэдээллийн ажилчдыг улирал бүр хамруулна.	Улсын төсөв ОНТ	Сургалтад хамрагдсан ажилчдын тоо Сургалтын тоо	-	Гүйцэтгэлээр	Кибер аюулгүй байдлын сургалтыг 3-р улирлаас эхлэн ЭМХТ-тэй хамтран хийхээр төлөвлөж байна. Хугацаа болоогүй	60

Зорилт 5.2 Орон нутгийн түвшинд эрүүл мэндийн мэдээллийн тогтолцоог тогтвортой хөгжүүлж, мэдээний сан бүрдүүлж, эрүүл мэндийн мэдээ, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийх, эрүүл мэндийн үзүүлэлтийн цаашдын чиг хандлагыг тодорхойлно.							
5.2.	**Арга хэмжээ 5.2.1.** Эрүүл мэндийн статистик мэдээллийг урсгалын дагуу, хугацаанд нь чанартай нэгтгэн дамжуулах, нотолгоонд тулгуурласан шийдвэр гаргах үйл ажиллагаанд эрүүл мэндийн байгууллага ялангуяа, хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын мэдээ, мэдээллийн хамрагдалт, үнэн зөв, шуурхай байдлыг хангана.	Улсын төсөв	Мэдээний тоо	12	12	Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/611 тушаал болон аймгийн Засаг даргын 2025 оны А/52 дугаар захирамжийн дагуу эрүүл мэндийн статистик мэдээг тайлагнаж мөн холбогдох байгууллагуудыг мэдээллээр ханган ажиллаж байна. Сарын мэдээ-5 удаа, эх хүүхдийн тандалтын мэдээ- хоног бүр 22 удаа, осол гэмтлийн мэдээ сар бүр 5 удаа, ТТӨ мэдээ- 7 хоног бүр 22 удаа, хоног тутмын мэдээг 154 удаа өдөр бүр, холбогдох дээд байгууллагад хүргүүлж байна. Мэдээг Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв-1, Сум, өрхийн эрүүл мэндийн төв-17, эмийн сан-48, хувийн эмнэлэг-30 байгууллагаас мэдээг авч нэгтгэн хүргүүлж байна.	100
	Арга хэмжээ 5.2.2. Эрүүл мэндийн мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, мэдээний санг баяжуулах, эргэн мэдээлэл, мэдээллийн товхимол ном гаргах.	-	Эрүүл мэндийн мэдээлэлд хийсэн дүгнэлтийн тоо Эргэн мэдээлэл номын тоо	12 4	12 4	Бүх шатны ЭМБ-н 2024 оны жилийн эцсийн мэдээний нэгтгэл, жилийн эцсийн 7-н бааз мэдээ, 34 төрлийн тайланг нэгтгэн программтай тулган хянаж, ЭМХТөвд 2025 оны 1 дүгээр сард тайлагнасан. 2024 он болон 2025 оны 1 дүгээр улирлын Эрүүл мэндийн салбарын статистик мэдээ мэдээллийг хэрэглэгчдэд товхимол ном болгон хүргэсэн. И-оффист бүртгэлтэй бүх шатны төрийн байгууллагад цахимаар мэдээллийг сард 1 эргэн мэдээлсэн.	100

	Арга хэмжээ 5.2.3 Эмч мэргэжилтний судалгааны ажлыг дэмжин, эрдэм судалгааны бага хурал зохион байгуулж, судалааны үр дүнг тархаана.	ОНТ	Эмч мэргэжилтний онол практикийн бага хурлын тоо	2	2	1. Эмч, эмнэлгийн дээд мэргэжилтнүүдийн дунд хамтын ажиллагааг сайжруулах, эрүүл мэндийн салбарын хөгжил, манлайллыг тодорхойлох, харилцан туршлага солилцох, нотолгоонд суурилсан эмнэлзүйн мэдлэг ур чадварыг хөгжүүлэх зорилготой жил бүр эрдэм шинжилгээний бага хурлыг зохион байгуулдаг. Энэ жил АШУҮИС-тай хамтран ажиллаж эрдэмтэн багш нараар шүүлгэж мөн зочин илтгэл танилцуулагдаж, цаашид судалгааны талаарх зөвлөгөө, арга зүйгээр хангаж ажилласан нь өмнөх жилүүдийн эрдэм шинжилгээний хурлуудаас онцлог болсон. “Дэлхийн эмч нарын эрхийг хамгаалах өдрийн баяр”-ын тохиолдуулан эмч, эмнэлгийн дээд мэргэжилтнүүдийн дунд “ЭРДМИЙН ЧУУЛГАН-2025” онол практикийн бага хурлыг зохион байгуулж 12 судалгааны бүтээл, 4 ховор тохиолдлын танилцуулга, 2 шинэ технологи, 1 сайн туршлага танилцуулагдан хэлэлцэгдсэн. Үүнээс **Тэргүүн байранд**-Эрүүл мэндийн газрын Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн Халдвар судлаач А.Анударь "Өмнөговь аймгийн Даланзадгад сумын 30-аас дээш насны эмэгтэйчүүдэд хүний папиллома вирусийн хэв шинжийг тодорхойлох нь" бүтээлээр, **Дэд байранд**- “Шимт ургамал” эмнэлгийн их эмч Д.Бямбаа "Хий цусны гүйдлийг сайжруулж биеийн илчийг сэлбэх зарчмаар синусын гаралтай цөөрөх хэлбэрийн хэм алдалт эмт төөнүүртэй хослуулан дээр хийсэн клиникийн судалгаа"	100

						Гутгаар байранд- Зоонозын өвчин судлалын төвийн халдвар судлаач Б.Ууганжавхаа "ЗӨС Төвд бүртгэгдсэн хачигт риккетсиозийн хүүхдийн өвчлөл" судалгаагаар, **Ховор тохиолдол шинэ технологийн төрөлд** - БОЭТ-ийн хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцоо, уян дурангийн эмч, АУ магистр Н.Батцэцэг “Целиак өвчний оношилгоо, эмчилгээ, эмнэлзүйн тохиолдол” , Яаралтай түргэн тусламжийн тасгийн эрхлэгч, эмч Х.Гүнжлхам "Эхо хяналтын дор хэвлийн хөндийд төвийн вений гуурс байрлуулан хэвлийн шингэнийг хяналттайгаар гадагшлуулах" судалгааны бүтээл тус тус шалгарсан. 2.Олон улсын сувилагч нарын өдрийг тохиолдуулан сувилагч, тусгай мэргэжилтнүүдийн дунд "нотолгоонд суурилсан сувилахуйн тусламж үйлчилгээ-2025" онол практикийн бага хурлыг зохион байгуулагдаж 16 илтгэл ирүүлж, ирүүлсэн бүх илтгэлүүдийг аман байдлаар илтгүүлж, хэлцэгдсэн. Үүнээс **Тэргүүн байр**- Цэцэгсийн мишээл хүүхэд харах төвийн хөдөлгөөн засалч-Б.Ариунномин Ерөнхий боловсролын сурагчдын тулгуур эрхтэн тогтолцооны сэрэмжлүүлэх үнэлгээний үр дүн сэдвээр **Дэд байр**- БОЭТ-н Гемодиалекийн техникч Ц.Баярцэнгэл-Хэвлийн диализийн эмчилгээний өмнөх болон дараах гемоглобулины хэмжээг цус цусан бүтээгдэхүүний хэрэглээтэй харьцуулсан нь сэдвээр **Гутгаар байр**-Манлай сумын ЭМТ-ийн ахлах сувилагч Н.Сумъяа-Ахмад настны унах эрсдэл,	

						түүний хоорондын хамаарлыг тодорхойлсон нь сэдвээр тус тус шалгарсан. 3.Говийн бүсийн “Эмч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн” эрдэм шинжилгээний онол практикийн бага хурал Говьсүмбэр аймагт 2025 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдөр зохион байгуулагдаж тус хуралд Өмнөговь аймгаа төлөөлөн удирдамжид заасны дагуу 1 ханан илтгэл, 2 танилцуулга илтгэл оролцож ЗӨСТ-ийн халдвар судлаач эмч Б.Ууганжавхаа ЗӨС төвд бүртгэгдсэн хачигт риккетсиозийн хүүхдийн өвчлөл сэдвээр Тэргүүн байранд орсон. Онол практикийн баг хурлын тоо-3 Оролцсон илтгэгч судлаач эмч эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн-38 Судалгаа шинжилгээний ажлын эмхэтгэл-2	
Зорилт 5.3 Эрүүл мэндийн байгууллагад хийх төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус хяналтыг тогтмол хийж, тусламж үйлчилгээний тасралтгүй, чанартай байдлыг хангаж ажиллана							
5.3.	**Арга хэмжээ 5.3.1.** Эрүүл мэндийн байгууллагуудад дэмжлэгт хяналт үнэлгээний төлөвлөгөөг гарган хэрэгжилтэд хяналт тавьж, зөвлөмжөөр хангах.	Улсын төсөв	Төлөвлөгөөний хэрэгжилт хувь Зөвлөмжийн тоо	-	100 гүйцэтгэлээр	2025 онд магадлан итгэмжлэлд орох анхан шатны болон хувийн хэвшлийн нийт 12 эрүүл мэндийн байгууллагад дэмжлэгт хяналт үнэлгээг хийх төлөвлөөг гаргасан. Төлөвлөгөөний дагуу Сумын эрүүл мэндийн төв-4, Өрхийн эрүүл мэндийн төв-1, Хувийн хэвшлийн Эрүүл мэндийн байгууллага-3 нийт 8 байгууллагад дэмжлэгт хяналт хийж зөвлөгөө зөвлөмжөөр ханган ажилласан.	66,6

	Арга хэмжээ 5.3.2. Эрүүл мэндийн байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээг журмын дагуу үнэлэж, зөвлөмжөөр хангах.	Улсын төсөв	гүйцэтгэлийн үнэлгээний тоо Үнэлгээ зөвлөмжийн тоо	4 4	4 4	Зоонозын өвчин судлалын төвийн 2025-оны 1, 2 дугаар улирлын байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт үнэлж зөвлөмж хүргүүлсэн. ХШҮМХ -нь чиг үүргийн дагуу байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хагас жилийн хэрэгжилтэд хяналт хийж эрчимжүүлэх шаардлагатай ажлуудыг Эрүүл мэндийн газрын удирдлагын багт танилцуулан нийт ажилчдад зөвлөмж хүргүүлсэн. Үнэлгээ тоо-2 Зөвлөмжийн тоо-3	100
Зорилт 5.4. Байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангах зорилго бүхий дотоод аудитыг хийх							
	Арга хэмжээ 5.4.1. Хууль тогтоомж, бодлогын баримт бичиг, тогтоол шийдвэрийг хяналтад авах, И-оффис программ ашиглалтыг сайжруулах арга хэмжээ авна/ ажлын байрны сургалт, дотоод хяналт/	Улсын төсөв	Хяналтад авсан бичиг баримтын тоо, Хэрэгжилтийн хувь	Гүйцэтгэлээр 89,5	Гүйцэтгэлээр 90	Байгууллагад хамааралтай болон нийтээр дагаж мөрдөх УИХ-ын тогтоол-2, МУ-ын хууль 3, Ерөнхийлөгчийн зарлиг-3,Засгийн газрын тогтоол-10, Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл-5, Сайдын тушаал34, Даргын тушаал -1, АИТХ-ын тогтоол-6, Засаг даргын захирамж-5, ЗДҮАХ-ийн заалт-27, Дэд хөтөлбөр 4, Бусад 1 нийт 101 хууль тогтоомж хяналтад байна. Хагас жилийн хэрэгжилтийг и-оффис программд 100 хувь тайлагнасан бөгөөд дотоод хяналт үнэлгээний үнэлгээгээр 79,7 хувьтай үнэлсэн	85

5.4.	**Арга хэмжээ 5.4.2.** Хэлтэс нэгжийн төлөвлөлт тайлагналт, хууль тогтоомж, бодлогын баримт бичиг, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийх, үр дүнд нь үнэлгээ зөвлөмж өгөх.	Улсын төсөв	Үнэлгээний тоо зөвлөмжийн тоо	-	2 2	Байгууллын хэмжээнд мөрдөгдөж байгаа хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах хүрээнд 3 зорилтын -16 арга хэмжээтэй төлөвлөгөө гарган ажиллаж байна. Төлөвлөгөөний дагуу явцын хяналт үнэлгээг хийж Удирдлагын баг болон албан хаагчдад зөвлөмж 1 удаа хүргүүлсэн.	50
	Арга хэмжээ 5.4.3. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч Аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний арга хэмжээг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө гаргаж салбар дундын хамтын ажиллагааг сайжруулах, хэрэгжилтийг тайлагнаж ажиллах.	Улсын төсөв	Төлөвлөгөөний хэрэгжилт хувь Тайлангийн тоо	100 2	100 2	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний арга хэмжээг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх заалтаар нь хэлтэс бүр хариуцан хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллаж байна. Хагас жилийн хэрэгжилтийг 06 сарын 15-ны дотор буюу гэрээнд заасан хугацаанд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанарын 26 үзүүлэлтээр хэрэгжилтийг тооцон хүргүүлсэн. 2025 оны жилийн эцсийн гэрээний хэрэгжилтийг гэрээнд заасны дагуу 2026 оны 01 сарын 15-нд хүргүүлэхээр хэрэгжилтийг хангаж ажиллаж байна.	100
	Арга хэмжээ 5.4.4 Байгууллагын ил тод байдлыг хангаж веб хуудсыг цаг үеийн мэдээ мэдээллийг байршуулж ажиллах.	-	Мэдээний тоо	гүйцэтгэлээр	гүйцэтгэлээр	Байгууллагын вэб хуудсанд цаг үеийн 17 мэдээ, 54 удаагийн хөгжүүлэлт шинэчлэл хийсэн. Мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль, Эрүүл мэндийн сайдын А/346 дугаар тушаалын ил тод байдлын шалгуур үзүүлэлтийн дагуу Чиг үүрэг үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын талаарх мэдээллийн ил тод нээлттэй байдал-10, Хүний нөөцийн мэдээллийн ил тод, нээлттэй	100

						байдал-6, Төсөв санхүү, худалдан авах ажиллагааны талаарх-14, Үзүүлж байгаа тусламж үйлчилгээний талаарх мэдээллийн ил тод байдал-2, Бусад мэдээллийн ил тод нээлттэй байдал-13 мэдээллийн вэб хуудсанд байршуулсан.	
	Арга хэмжээ 5.4.5 Иргэн аж ахуй нэгж хуулийн этгээдээс ирсэн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч хуулийн хугацаанд шийдвэрлэнэ.	-	Тайлангийн тоо	4	4	2025 оны 06 сарын 02-ны байдлаар нийт 16 өргөдөл хяналтад авч бүргэсэн. Үүнд Засгийн газрын 11-11 төвийн утсанд-9 Байгууллагын өргөдөл гомдол хүлээн авах утсанд-4 Бичгээр- 3 Шийдвэрлэх хугацаа болоогүй -2 Хугацаа сунгасан-1 өргөдөл гомдлын 1, 2 дугаар улирлын тайланг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын ТЗУХ-т хүргүүлсэн. Тайлангийн тоо-2	100
ЗОРИЛГО 6. САЛБАРЫН ХЯНАЛТЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗАМААР ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГУУЛАН ХҮНИЙ ЭРҮҮЛ, АЮУЛГҮЙ АМЬДРАХ, АЖИЛЛАХ, СУРАЛЦАХ ОРЧИН НӨХЦӨЛИЙГ БҮРДҮҮЛЖ, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАРЫГ САЙЖРУУЛНА.							
ЗОРИЛТ 6.1. САЛБАРЫН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫГ БОЛОВСРОНГУЙ БОЛГОНО.							

6.1	**Арга хэмжээ 6.1.1.** Хяналт шалгалтын объектод шалгуур үзүүлэлтээр эрсдэлийн үнэлгээ хийнэ.	Улсын төсөв	Хяналтын чиглэлд хамаарах үйл ажиллагаа явуулж буй объектын тоо Төлөвлөгөөт шалгалтад хамрагдах объектын жагсаалт тоо	751 .	Гүйцэтгэл ээр 73	Хугацаа болоогүй	
	Арга хэмжээ 6.1.2. Хяналт шалгалтын танилцуулга, тайланг ЭМГазрын удирдлагын зөвлөлийн хурлаар оруулж, Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлнэ.	Улсын төсөв	Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	22	гүйцэтгэл ээр	Тухайн жилд нийт төлөвлөгөөт, урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын 24 танилцуулга гаргаж хүргүүлэхээс эхний хагас жилээр 3 танилцуулга, III улиралд 4 танилцуулга, IV улиралд 17 танилцуулга гаргаж хүргүүлэхээр удирдамжид тусган төлөвлөсөн. Хагас жилийн байдлаар төлөвлөгөөний дагуу урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын 3 танилцуулга, төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтын 4 танилцуулга, нийт 7 танилцуулга, тайланг Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлж ажилласан бөгөөд төлөвлөгөөний хэрэгжилт 100 хувийн гүйцэтгэлтэй. Бусад удирдамжийн дагуу хяналт шалгалтын явцын мэдээг Салбарын хяналтын газарт	100

						удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлсэн бөгөөд нэгдсэн танилцуулга гаргаж ажиллах хугацаа болоогүй байна.	
ЗОРИЛТ 2. ХЯНАЛТ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ 2024 ОНЫ 02 ДУГААР ТОГТООЛООР БАТАЛСАН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛНЭ.							
6.2	**Арга хэмжээ 6.2.1.** Хяналт, үнэлгээний үндэсний хорооны 2024 оны 02 дугаар тогтоолоор батлагдсан их, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 73 объектод төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг зохион байгуулна.	Улсын төсөв	Объектын хамралтын хувь	100%	100%	Тайлант хугацаанд нийт 44 объектод төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг хийж, биелэлт 60.2 хувьтай. Хяналт шалгалтад хамрагдсан объектыг үйл ажиллагааны чиглэлээс хамаарч 55 хяналтын хуудас ашиглаж эрсдэлийн үнэлгээ хийхэд 13 (23.6%) нь бага эрсдэлтэй, 29 (52.7%) нь дунд эрсдэлтэй, 13 (23.6%) нь их эрсдэлтэй тус тус үнэлэгдсэн бөгөөд эрсдэл үүсэх магадлал дунджаар 41.6% буюу дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн. Холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилт дунджаар 60% байна. Шалгалтын явцад нийт 1456 зөрчил дутагдал илрүүлэн, 171 зөрчлийг хяналт шалгалтын явцад арилгуулах арга хэмжээ авч, бусад илэрсэн зөрчлийг арилгуулахаар улсын /ахлах/ байцаагчийн нийт 369 заалт бүхий 43 албан шаардлага хүргүүлэн ажилласан бөгөөд хэрэгжилт ирүүлэх хугацаа болоогүй байна. Шалгалтаар 11 ААНБ, иргэний үйл ажиллагаанд 12 зөрчлийн хэрэг бүртгэлийн ажиллагаа явуулж 25,100,000 төгрөгийн торгох шийтгэл оногдуулан хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэж, эрх бүхий албан тушаалтны 18 заалт бүхий 11 албан даалгавар хүргүүлэн зөрчлийн үр дагавар арилгуулж ажилласан. Мөн 12 объектын ус, хоол, арчдас, ариун материал, ариутгалын бодис зэргээс 83 дээж авч, аймгийн Стандарт хэмжилзүйн хэлтсийн сорилтын лабораторид шинжлүүлэн,	60
			Эрсдэлийн түвшин	Дунд-53% Их-8%	Их, дунд эрсдэлтэй объектын эзлэх хувийг 3 хүртэл хувиар бууруулна.		
			Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн хувь	68%	69%		
			Хяналт шалгалтын нэгдсэн танилцуулга	4	гүйцэтгэлээр		

						шинжилгээний хариуг үндэслэн улсын байцаагчийн 12 дүгнэлт гаргаж хүргүүлсэн. Шаардлага хангаагүй дээжийн тоо 1 байна. Хяналт шалгалтын явцын мэдээг Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлсэн бөгөөд нэгдсэн танилцуулга гаргаж ажиллах хугацаа болоогүй байна.	
	Арга хэмжээ 6.2.2. Ундны усны чанар, аюулгүй байдалд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийнэ.	Улсын төсөв	Шинжилгээнд хамруулсан дээжийн тоо	53	гүйцэтгэлээр	Өмнөговь аймгийн Даланзадгад сумын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулдаг Гүний ус ОНӨХХК-ийн ус хангамжийн үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийж, эх үүсвэрийн худаг 5, 1000 сан 1, 2000 сан 1, ус түгээх байр 49, нийт 56 цэгийн унд, ахуйн уснаас чанар, аюулгүй байдлыг тодорхойлох зорилгоор хими, нян судлалын шинжилгээний дээжийг авч, аймгийн Стандарт хэмжилзүйн хэлтсийн сорилтын лабораторид шинжлүүлэн, шинжилгээний хариуг үндэслэн улсын байцаагчийн стандартын шаардлага хангаж буй талаар 1 дүгнэлт гаргаж хүргүүлсэн. Мөн шалгалтын явцад илэрсэн дутагдлыг арилгуулах зорилгоор 5 заалт бүхий улсын байцаагчийн хугацаатай албан шаардлага хүргүүлсэн. Хэрэгжилт ирүүлэх хугацаа болоогүй байна. Хяналт шалгалтын явцын мэдээг Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлсэн бөгөөд нэгдсэн танилцуулга гаргаж ажиллах хугацаа болоогүй байна.	50
			Хяналт шалгалтын нэгдсэн танилцуулгын тоо	1	1		
	Арга хэмжээ 6.2.3. Ахуйн болон урьдчилан цэвэрлэх		Шинжилсэн дээжийн тоо	10	гүйцэтгэлээр	Өмнөговь аймгийн Даланзадгад сумын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулдаг Гүний ус ОНӨХХК-ийн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн	50

	байгууламжийн үйл ажиллагаа, бохир ус цэвэрлэгээний түвшинд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийнэ.	Улсын төсөв	Хяналт шалгалтын нэгдсэн танилцуулга	1	1	үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийж, цэвэрлэх байгууламжийн оролт, гаралтын хэсгээс бохир усны 2 дээж авч, аймгийн Стандарт хэмжилзүйн хэлтсийн сорилтын лабораторид шинжлүүлэхэд шинжлүүлсэн үзүүлэлтийн хувьд стандартын шаардлагад нийцсэн. Хяналт шалгалтын явцын мэдээг Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлсэн бөгөөд нэгдсэн танилцуулга гаргаж ажиллах хугацаа болоогүй байна.	
	Арга хэмжээ 6.2.4. Хот, суурин газрын хөрсний бохирдлын түвшин тогтоох урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийнэ.	Улсын төсөв	Шинжилсэн дээжийн тоо	5	5	Эрүүл мэндийн яамны салбарын хяналтын газрын даргын баталсан 10-00/08 дугаартай “Хот, суурин газрын хөрсний бохирдлын түвшинд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх тухай удирдамжийн дагуу Ажнай талбайн баруун талын талбай, БОЭТ-ийн халдвартын тасгийн урд талын талбай, 5 дугаар сургуулийн хашааны баруун хойд талын талбай, 5 дугаар багийн төвийн зүүн талын талбай, 131 дүгээр ангийн хашааны зүүн урд талын талбайн хөрс буюу Өмнөговь аймгийн Даланзадгад сумын тогтоогдсон 5 цэгээс дээж авч, аймгийн Стандарт хэмжилзүйн хэлтсийн сорилтын лабораторид шинжлүүлсэн. Шинжилгээний хариу гарах хугацаа болоогүй байна. Хяналт шалгалтын явцын мэдээг Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлсэн бөгөөд нэгдсэн танилцуулга гаргаж ажиллах хугацаа болоогүй байна.	85
			Хяналт шалгалтын нэгдсэн танилцуулга	1	1		

	Арга хэмжээ 6.2.5. Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагуудын 2025-2026 оны хичээлийн жилийн бэлтгэл ажилд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийнэ.	Улсын төсөв	Хамруулсан объектын тоо	17	17 түүнээс дээш	Хугацаа болоогүй	
			Зөрчил арилуулалтын хувь	71.8%	73%		
			Хяналт шалгалтын нэгдсэн танилцуулга	1	1		
	Арга хэмжээ 6.2.6. Хүүхдийн зуслангийн үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийнэ.	Улсын төсөв	Объектын хамралтын хувь	100%	100%	Хугацаа болоогүй	
			Арилгуулсан зөрчлийн хувь	82%	Суурь үзүүлэлтээс доошгүй		
			Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн хувь	82%	84%		
			Хяналт шалгалтын танилцуулга	1	1		
	Арга хэмжээ 6.2.7. Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүд,			64%	66%	Шинэ жил, цагаан сар, хүүхдийн баяр зэрэг нийтээр тэмдэглэх баяртай холбогдуулан хүнсний эрүүл ахуйн хяналтаар нийт 240 худалдаа үйлчилгээний цэг, обьектод урьдчилан	90

	улирлын чанартай ажил үйлчилгээ, цаг үеийн шаардлагаар зохион байгуулж буй арга хэмжээнд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийнэ. (Цагаан сар, хүүхдийн баяр, наадам, шинэ жил, бусад)	Улсын төсөв	Арилгуулсан зөрчлийн хувь			сэргийлэх хяналт шалгалтыг хийж, 294 зөрчил илрүүлж, 176 буюу 59.8 хувийг хяналт шалгалтын явцад арилгуулан, 2 аж ахуйн нэгжид нийт 9 заалт бүхий 10-27-02/107/07,10-27-02/107/08 дугаартай улсын байцаагчийн хугацаатай албан шаардлага хүргүүлж, хэрэгжилтэд хяналт тавин ажилласан. Хүүхдийн баярын өдрийн урьдчилсан хяналтаар улсын байцаагчийн 10-27-02/107/07 дугаар бүхий 7 заалттай зөвлөмж гаргаж, 36 үйлчилгээ эрхлэгч иргэд, аж ахуйн нэгжүүдэд хүргүүлэн, байгууллагын цахим хуудаст хяналт шалгалтын талаар мэдээ мэдээлэл, зөвлөгөө зөвлөмж нийтлэн сургалчилж ажилласан. Хяналт шалгалт тус бүрээр 4 танилцуулга гаргаж Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлэн ажиллав.	
			Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	4	Суурь үзүүлэлтэ эс доошгүй		
	Арга хэмжээ 6.2.8. Эмэгтэйчүүдийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийнэ.	Улсын төсөв	Объектын хамралтын хувь	-	100%	Хугацаа болоогүй	
			Арилгуулсан зөрчлийн хувь	-	50% буюу түүнээс дээш		
			Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	-	1		

	Арга хэмжээ 6.2.9. Хүүхэд өсвөр үеийн кабинетийн үзүүлж буй тусламж үйлчилгээнд урьдчилсан сэргийлэх хяналт шалгалт хийнэ.	Улсын төсөв	Объектын хамралтын хувь	-	100%	БОЭТ-ийн Хүүхэд өсвөр үеийн кабинетийн үйл ажиллагаа явагдахгүй байгаа тул хяналт шалгалт хийгдэхгүй	80
			Арилгуулсан зөрчлийн хувь	-	50% буюу түүнээс дээш		
			Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	-	1		
	Арга хэмжээ 6.2.10. Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл хангах нийлүүлэх байгууллагуудад урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийнэ.	Улсын төсөв	Объектын хамралтын хувь	-	100%	Хугацаа болоогүй	
			Арилгуулсан зөрчлийн хувь	-	50% буюу түүнээс дээш		
			Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	-	1		
	Арга хэмжээ 6.2.11. Иргэн, ААН, байгууллагын өргөдөл, хүсэлт, гомдол, мэдээлэл, эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр	Улсын төсөв	Шийдвэрлэлтийн хувь	100%	100%	Тайлант хугацаанд ААНБ, иргэнээс 4 хүсэлт, өргөдөл, мэдээлэл ирж төлөвлөгөөт бус шалгалт хийгдсэн бөгөөд шийдвэрлэлт 100% байна. Шалгалтын явцад нийт 67 зөрчил дутагдал ирлүүлэн 18 зөрчлийг газар дээр нь арилгуулах арга хэмжээ авч, бусад илэрсэн зөрчлийг арилгуулахаар улсын байцаагчийн нийт 49 заалт бүхий 6 албан шаардлага хүргүүлснээс	100

	төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийнэ.					хэрэгжилт дунджаар 78% биелэгдсэн. Шалгалтаар 317 хүнсний бүтээгдэхүүн, ус, орчны эд зүйлийн арчдас, хөрсний шинжилгээнд дээж авч, итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн бөгөөд 63 (19.8%) дээж нь стандартын шаардлага хангаагүй. Шалгалтын явцад 4 ААН-д 4 зөрчлийн хэрэг бүртгэлийн ажиллагаа явуулснаас 3 зөрчлийг хялбаршуулсан журмаар, 1 зөрчилд хэрэг нээж шийдвэрлэсэн бөгөөд нийт 14.000.000 төгрөгийн торгох шийтгэл оногдуулж ажилласан. Мөн 1 ААН-ийн үйл ажиллагааг Прокурорын зөвшөөрлөөр түр зогсоож, зөрчлийн үр дагавар арилгуулах арга хэмжээ авч ажиллан.	
ЗОРИЛТ 3. ХУУЛИАР ТУСГАЙЛАН ОЛГОСОН ЧИГ ҮҮРГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛНЭ.							
6.3	**Арга хэмжээ 6.3.1** Эрүүл ахуйн тухай хуулийн 5.3 Барилгын зураг төсөл зохиох, барилга барих, ашиглалтад оруулах, өргөтгөх, зориулалтыг өөрчлөхөд эрүүл ахуйн дүгнэлт гаргана.	Улсын төсөв	Шийдвэрлэлтийн хувь	100% -Зураг төсөл хянуулах 252, -Улсын комисс 55	100%	Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтаар 92 ажлын болон загвар зурагт хяналт хийснээс шалгалтын явцад богино хугацаанд арилгах боломжтой 132 зөрчлийг тухай бүр арилгуулж, холбогдох хууль, норм дүрэм, стандартын шаардлага хангасан тухай улсын байцаагчийн 80 дүгнэлт гаргаж, зураг төслийг баталгаажуулан ажилласан. Харин 12 зураг төслийг албан бичгээр хариу хүргүүлэн буцаасан. Үүнээс 6 зураг төсөлд холбогдох хууль, норм дүрэм, стандартын шаардлага хангаагүй нийт 14 зөрчил дутагдал илэрч, баталгаажуулахгүй буцаасан бол 1 зураг нь баригдаж дууссан барилга, 4 зураг нь хүн ажиллах байнгын ажлын байр биш, 1 зураг нь барилга байгууламжийн төвөгшилөөр Эрүүл мэндийн яамны Салбарын хяналтын газарт хянагдах зураг байсан тул албан бичгээр хариу хүргүүлсэн.	85
			Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	1	1.		

						Аймгийн Засаг даргын захирамжаар томилсон барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах 20 улсын комисст ажиллан 64 объектыг ашиглалтад оруулахад эрүүл ахуйн хяналтыг хийсэн. Тус хяналтын явцад үүрэг даалгаврын биелэлтийн хуудсанд давхардсан тоогоор 126 үүрэг даалгавар өгч, хуулийн хугацаанд арилгуулснаар комиссын дүгнэлтэд гарын үсэг зурж баталгаажуулж ажилласан. Мөн барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулахаас өмнө 3 объектын ундны усны дээжид лабораторийн шинжилгээ хийлгэж, стандартын холбогдох заалтад нийцсэн тухай дүгнэлт гаргаж хүргүүлэв. Шалгалтаар 4 ААН-д 4 зөрчлийн хэрэг бүртгэлийн ажиллагаа явуулж 10.000.000 төгрөгийн торгох шийтгэл оногдуулан хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэж, эрх бүхий албан тушаалтны 8 заалт бүхий 4 албан даалгавар хүргүүлэн зөрчлийн үр дагавар арилгуулж ажилласан. Хяналт шалгалтын явцын мэдээг Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлсэн бөгөөд нэгдсэн танилцуулга гаргаж ажиллах хугацаа болоогүй байна.	
	Арга хэмжээ 6.3.2. Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.5 дахь заалт Нялх, балчир, бага насны болон цэцэрлэгийн хүүхэд, ЕБС-ийн бага ангийн сурагчдад зориулсан хоол үйлдвэрлэл	Улсын төсөв	Шийдвэрлэлтийн хувь	100% /2 хүсэлт/	100%	Тайлант хугацаанд боловсрол сургалтын 8 байгууллагаас ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу 7 байгууллагад урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг 10.6.9 кодтой “Цэцэрлэг болон сургуулийн бага ангийн сурагчдын хоол үйлдвэрлэл шинээр эрхлэхэд урьдчилсан хяналт хийх хяналтын хуудас”-аар үнэлэхэд эрсдэлийн дундаж 36.7%, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн дундаж 63.7%-тай байна. Тус 7 байгууллагад нийт 18 заалт бүхий хугацаатай албан шаардлага хүргүүлсэн. 2	70
			Хяналт шалгалтын танилцуулга	1	1		

	шинээр эрхлэхэд урьдчилсан хяналт хийж, дүгнэлт гаргана.					байгууллагаас ирүүлсэн албан шаардлагын хэрэгжилтийг үндэслэн гүйцэтгэлийн шалгалт хийгдэн, бага эрсдэлтэй үнэлэгдэж, улсын байцаагчийн ажлын байрны тухай 2 дүгнэлт гаргаж хүргүүлсэн. Албан шаардлагын хэрэгжилт ирүүлэх хугацаа болоогүй 5 ААН байна. 1 байгууллагаас ирүүлсэн албан хүсэлтийн шийдвэрлэх хугацаа болоогүй, хяналт шалгалт хийгдэж байна. Хяналт шалгалтын явцын мэдээг Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлсэн бөгөөд нэгдсэн танилцуулга гаргаж ажиллах хугацаа болоогүй байна.	
	Арга хэмжээ 6.3.3. Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.5 дахь заалт Өндөр эрсдэлтэй хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл шинээр эрхлэхэд урьдчилсан хяналт хийж, дүгнэлт гаргана.	Улсын төсөв	Шийдвэрлэлтийн хувь	100% /2024 онд хүсэлт ирээгүй/	100%	Эрүүл мэндийн яам болон Хүнс хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны Салбарын улсын ерөнхий байцаагч нарын хамтран баталсан “Мах махан, сүү сүүн бүтээгдэхүүн, өндөг, нялх балчир хүүхдийн хүнсний үйлдвэрлэл шинээр эрхлэх хүсэлтийн дагуу төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийх тухай” 08-00-02/10 дугаартай удирдамжийн хүрээнд Өмнөговь аймгийн Даланзадгад сумын 1-р баг Арцат 6-600 тоотод байрлах Эко маркет ХХК-ийн Экомаркет махны үйлдвэрээс хүсэлт ирүүлсний дагуу төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтыг 10.11.4 кодтой “Мал төхөөрөх, мах боловсруулах үйлдвэрлэл шинээр эрхлэх үйл ажиллагаанд эрүүл ахуйн урьдчилсан хяналт хийх хяналтын хуудас” ашиглан хийхэд хууль тогтоомжийн хэрэгжилт 47.7%, эрсдэл үүсэх магадлал дунд буюу 45.5%-тай үнэлэгдсэн тул зөрчил дутагдал арилгуулах 10-27-02/107/25 дугаартай нийт 10 заалт бүхий хугацаатай албан	70
			Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	1	1.		

						шаардлага хүргүүлсэн. Албан шаардлагын хэрэгжилт ирүүлэх хугацаа болоогүй байна. Хяналт шалгалтын явцын мэдээг Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлсэн бөгөөд нэгдсэн танилцуулга гаргаж ажиллах хугацаа болоогүй байна.	
	Арга хэмжээ 6.3.4. Төрийн тусгай хамгаалалтын тухай хуулийн 23 дугаар зүйл Төрийн тусгай хамгаалалтын байгууллагын хүсэлтээр хамгаалуулагчийн хоол хүнсний аюулгүй байдалд төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийнэ.	Улсын төсөв	Шийдвэрлэлтийн хувь	100% -4 удаагийн хяналт	100%	Монгол улсын ерөнхий сайдын албан айлчлалтай холбогдуулан 2025 оны 05 дугаар сарын 09-ний өдрөөс 13-ны өдрүүдэд Өмнөговь аймгийн Даланзадгад сум 7 дугаар баг “Тансаг баян говь” ХХК-ийн Гранд говь ресорт, Өмнөговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын хоол үйлдвэрлэл үйлчилгээг хариуцагч Нийтлэг үйлдвэрлэл үйлчилгээний газар, Ханбогд сумын Хайрхан баг, Гашуун сухайтын боомт бүсэд байрлалтай “Смарт эко транс” ХХК-ийн хоол үйлдвэрлэл хариуцагч “Сухайт катеринг” ХХК-ийн “Сухайт” ресторанд эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналтын чиглэлээр урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтаар ажиллаж илэрсэн зөрчил дутагдлыг газар дээр нь арилгуулан, хоол үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд оролцох ажилтанд зөвлөгөө зөвлөмж өгч ажиллалаа. Тус хяналт шалгалтын 10-00/06 дугаартай танилцуулга гаргасан.	100
			Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	1	1.		
	Арга хэмжээ 6.3.5. Тамхины хяналтын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 7 дугаар зүйлийн 7.10.3, 7.11.3	Улсын төсөв	Шийдвэрлэлтийн хувь	100% 90 хүсэлт	100%	Тамхи, тамхин бүтээгдэхүүн худалдан борлуулах тусгай зөвшөөрөл сунгах, шинээр авах аж ахуйн нэгжийн 42 хүсэлт хүлээн авч төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж ажлын байрны тухай 40 дүгнэлт гаргаж, хяналтын хуудсаар дунд болон их эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 2	78

	Тамхи, тамхин бүтээгдэхүүн худалдаалах тусгай зөвшөөрөл шинээр олгох, зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулахад төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж дүгнэлт гаргана.		Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	1	1.	аж ахуйн нэгжид нийт 15 заалттай 2 хугацаатай албан шаардлага хүргүүлэн, албан шаардлагын хэрэгжилтэд хяналт тавин эрсдэлийг үнэлэхэд бага эрсдэлтэй үнэлэгдсэн тул тус 2 газарт ажлын байрны тухай дүгнэлт гаргасан. Тайлант хугацаанд гаргасан нийт дүгнэлтийн тоо 42. Хяналт шалгалтад хамрагдсан нийт 42 аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг 10.13.2 кодтой хяналтын хуудсаар үнэлэхэд эрсдэлийн дундаж 23.9%, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн дундаж 78.1%-тай үнэлэгдсэн. Хяналт шалгалтын явцын мэдээг Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлсэн бөгөөд нэгдсэн танилцуулга гаргаж ажиллах хугацаа болоогүй байна.	
	Арга хэмжээ 6.3.6. Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15^{1}.1.3, 15^{2}.1.3, Согтууруулах ундаа худалдаалах түүгээр үйлчлэх зөвшөөрөл шинээр олгох, зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулах хүсэлт гаргасан аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагаанд	Улсын төсөв	Шийдвэрлэлтийн хувь	100% 79 хүсэлт	100%	2025 оны 06 дугаар сарын 03-ны өдрийн байдлаар Согтууруулах ундаа худалдан борлуулах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл сунгах, шинээр авах хүсэлтэй аж ахуйн нэгжээс нийт 37 хүсэлт хүлээн авснаас хяналт шалгалт хийгдээгүй 6 ААН байна. Төлөвлөгөөт бус шалгалт хийсэн 31 ААН-ээс хяналтын хуудсаар бага эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 18 ААН-д ажлын байрны тухай дүгнэлт гаргаж, дунд болон их эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 13 аж ахуйн нэгжид нийт 89 заалт бүхий хугацаатай албан шаардлага хүргүүлэн, 11 албан шаардлагын хэрэгжилтэд хяналт тавин эрсдэлийг дахин үнэлэхэд бага эрсдэлтэй үнэлэгдсэн тул тус 11 ААН-д ажлын байрны тухай дүгнэлт гаргасан. Албан шаардлагын хэрэгжилт ирүүлэх хугацаа болоогүй 2 ААН байна.	85
			Хяналт шалгалтын танилцуулгын тоо	1	1.		

	төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж дүгнэлт гаргана.					Тайлант хугацаанд гаргасан нийт дүгнэлтийн тоо 29. 8.10.4 кодтой "Согтууруулах ундаагаар үйлчлэх хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний газрыг шалгах хяналтын хуудас"-аар хуудсаар 13 объектын үйл ажиллагааг үнэлэхэд эрсдэлийн дундаж 23.57%, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн дундаж 74.9%-тай үнэлэгдлээ. 8.11.2 кодтой "Согтууруулах ундаа худалдах хүнсний худалдааны газрын ажлын байрны нөхцөл, үйл ажиллагааг шалгах хяналтын хуудас"-аар 16 объектын үйл ажиллагааг үнэлэхэд эрсдэлийн дундаж 22.3%, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн дундаж 78.3%-тай үнэлэгдсэн. Хяналт шалгалтын явцын мэдээг Салбарын хяналтын газарт удирдамжид заасан хугацаанд хүргүүлсэн бөгөөд нэгдсэн танилцуулга гаргаж ажиллах хугацаа болоогүй байна.	
Нийт төлөвлөсөн арга хэмжээний тоо 110 хагас жилийн байдлаар хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо 85 хувь буюу "бүрэн хангалттай" – 63 арга хэмжээ, 70-85 хүртэл хувь буюу "хангалттай" 16 арга хэмжээ, 70 хүртэл хувь буюу "хангалтгүй" 25 арга хэмжээ, Хугацаа болоогүй 6 арга хэмжээ хагас жилийн дундаж үнэлгээ 83,9							

ХЭРЭГЖИЛТ ХЯНАСАН:

ЭМГ-ЫН ХШҮМХ-ИЙН ДАРГА [signature] Б.ЦАГААНЦЭНД

ХЭРЭГЖИЛТ ТАЙЛАГНАСАН:

ЭМГ-ЫН УТСХ-ИЙН ДАРГА [signature] Б.ГАНШАГАЙ